

Posouzení systému evaluace a monitoringu v České republice

KOMPETENCE III

*Realizace mezinárodních výzkumů v oblasti celoživotního učení
a zveřejnění jejich výsledků*

Obsah

1. Úvod a cíle šetření	3
2. Přehled hlavních zjištění	4
3. Podrobný pohled na zjištění.....	8
4. Závěry	34

1. Úvod a cíle šetření

Zpráva obsahuje zjištění z dotazníkového šetření potřeb vybraných aktérů se zaměřením na problematiku hodnocení ve vzdělávání.

Jedná se o plánovaný výstup aktivity Posouzení systému evaluace a monitoringu v České republice realizované v rámci individuálního projektu národního Kompetence III – Realizace mezinárodních výzkumů v oblasti celoživotního učení a zveřejnění jejich výsledků. Příjemcem projektu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Česká školní inspekce je v projektu partnerem. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Šetření bylo od začátku projektu plánováno jako specificky zaměřené na zřizovatele základních a středních škol a ředitele a učitele základních a středních škol, kteří jsou „nejblíže“ samotnému hodnocení žáků a jsou proto v tomto kontextu považováni za „hlavní“ aktéry.

Cílem šetření bylo zjistit, jaký je pohled hlavních aktérů na oblast evaluace a monitoringu v České republice. Východiskem pro formulace otázek byla *Zpráva OECD o hodnocení vzdělávání – Česká republika 2012*, která obsahuje doporučení pro změny v systému hodnocení za účelem zlepšení výsledků. Formulace otázek a jejich zaměření byly pilotně ověřeny v rámci průběhu veřejné diskuse.

Šetření se uskutečnilo v období od 17. června do 12. července 2013 formou elektronického dotazníku. Celkový vzorek 2 397 respondentů byl zvolen systematickým náhodným výběrem ze zástupců zřizovatelů, učitelů a ředitelů škol. Odpovědělo celkem 696 respondentů, návratnost dosáhla v průměru 29 %. Popis metody sběru dat včetně znění dotazníkových otázek je obsahem samostatné technické přílohy této zprávy.

2. Přehled hlavních zjištění

Přehled shrnuje všechny otázky položené v rámci šetření a přináší pro jednotlivé okruhy otázek klíčová zjištění.

Okruh otázek týkající se hodnocení školy:

1. Zřizovatel má všechny potřebné informace, aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti ekonomické a administrativní.
2. Zřizovatel má všechny informace, aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti pedagogického procesu (zajištění výuky – pedagogové, dostupné pomůcky) a výsledků vzdělávání.
3. Zřizovatel má odbornou kapacitu, aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti ekonomické a administrativní.
4. Zřizovatel má odbornou kapacitu, aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti pedagogického procesu (zajištění výuky – pedagogové, dostupné pomůcky) a výsledků vzdělávání.

První okruh otázek se týkal hodnocení školy ze strany zřizovatele, a to jak po stránce ekonomické, tak po stránce výsledků vzdělávání.

Z odpovědí jednoznačně vyplývá přesvědčení všech aktérů o tom, že zřizovatel na obecní, a zejména na krajské úrovni, má všechny potřebné informace k tomu, aby mohl posoudit kvalitu fungování školy po stránce ekonomické. Výrazně jiná situace je u hodnocení kvality školy v oblasti pedagogického procesu a výsledků vzdělávání. Pouze polovina respondentů z řad pedagogické veřejnosti si myslí, že zřizovatel má potřebné informace, a ze zástupců na úrovni kraje si to myslí jen 30 %.

Těmto poměrům odpovídají i poměry odpovědí na otázku, zda zřizovatel má odborné kapacity na posuzování kvality fungování školy v příslušných oblastech. Z odpovědí obou skupin respondentů je zřejmé, že zřizovatel má kapacity na hodnocení ekonomického a administrativního fungování školy, ale naprostá většina respondentů se domnívá, že zřizovatel nemá kapacity na posouzení kvality školy v oblasti pedagogického procesu.

Okruh otázek týkající se práce a hodnocení ředitele školy:

5. Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu **zřizovatel (obec/kraj/jiný)**.
6. Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu **MŠMT (přímo)**.
7. Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu **Česká školní inspekce**.

8. Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu **jiná instituce zřízená MŠMT**.
9. Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu **zřizovatel (obec/kraj/jiný)**.
10. Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu **MŠMT (přímo)**.
11. Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu **Česká školní inspekce**.
12. Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu **jiná instituce zřízená MŠMT**.

Druhý okruh otázek zjišťoval postoj aktérů k poskytovatelům metodické pomoci. V oblasti ekonomického a administrativního fungování školy jednoznačně většina respondentů očekává metodickou pomoc od zřizovatele. O něco menší má toto očekávání skupina volených i jmenovaných zástupců obcí (56 %), zatímco zástupci krajů si jsou podporou zřizovatele jisti na 100 %. Pedagogická veřejnost očekává rovněž vysokou podporu v této oblasti od MŠMT. Od ČŠI očekává tuto podporu pouze 30 % až 40 % zástupců pedagogické veřejnosti. Metodickou pomoc v otázkách pedagogického procesu očekává odborná veřejnost i zřizovatelé především od MŠMT a od ČŠI, mnohem méně se v této oblasti očekává od zřizovatelů nebo jiné ministerstvem zřizované instituce. Tyto odpovědi potvrzují doporučení OECD, ve kterém se navrhuje rozšířit kompetence ČŠI o větší akcent na agendu podpory.

13. Ředitel má být zodpovědný **za obojí** – ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces. Součástí úvazku ředitele má povinně být výuka.
14. Ředitel má být zodpovědný **za obojí** – ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces. Součástí úvazku ředitele nemá povinně být výuka.

Navazující okruh otázek se vztahoval k výkonu funkce ředitele. Ve spojení odpovědnosti za ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces nevidí tázaní aktéři větší problém. Podle většinového názoru ředitelů a učitelů má být ředitel zodpovědný za obě oblasti a má i vyučovat. O málo menší podpora je ze strany ředitelů základních škol. V pohledu zřizovatelů se k tomuto názoru nejsilněji přiklánějí volení zástupci zřizovatelů, zejména krajských. Jen 53 % tázaných úředníků se současným stavem spojené odpovědnosti funkcí u ředitelů škol souhlasí.

Naopak názor, že by ředitel, i při spojení obou odpovědností, neměl povinně vyučovat, podporuje méně než polovina dotázaných. Přesto je možné sledovat o něco vyšší míru podpory v případě ředitelů a učitelů středních škol oproti školám základním. Od zřizovatelů má tato myšlenka celkově vyšší průměrnou úroveň podpory, ale ani tak nedosahuje podpora více než 45 %. Z výsledků lze odvodit silnou tradici ve spojení ředitel a vyučující, neochotu vzdát se své pedagogické role, nepochybně také velmi kladný vztah k pedagogické práci ředitelů. To svědčí ve prospěch plnění jejich role pedagogického vedení, kterou zdůrazňuje doporučení OECD.

15. Ředitel školy má být zodpovědný **pouze** za ekonomicko-administrativní fungování školy a nemusí to být vystudovaný pedagog.

Zásadní nesouhlas vyjádřili zástupci pedagogické veřejnosti i zřizovatelů u možnosti, že by ředitel nebyl pedagog.

16. Na pozici ředitele školy může nastoupit jen ten, kdo již absolvoval příslušné **vzdělání v oblasti školského managementu** (v současné době je možné vzdělání zahájit až po nástupu do funkce).

K otázce povinného absolvování vzdělání v oblasti školského managementu se aktéři staví rezervovaně, i když ne zcela odmítavě. Tento návrh má silnější podporu ředitelů a učitelů základních škol a celkově našel poměrně silnou odezvu (míra souhlasu s tvrzením se pohybuje od necelých 40 % do 59 %).

Méně pochopitelné je stanovisko zástupců zřizovatelů, kteří nepovažují splnění kvalifikačních požadavků za nezbytnou podmínku pro nástup do funkce ředitele školy. Je zřejmé, že zřizovatelé nebudou iniciativní v tlaku na legislativní změnu, která by splnění kvalifikačních podmínek zpřísnila. S ohledem na odpovědnost zřizovatelů za výběr vedení školy je tento přístup obtížně vysvětlitelný.

Okruh otázek týkající se hodnocení učitele

17. Pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření **profesního profilu učitele**.

18. Pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření **kariérního řádu učitele**.

O tom, že profesní profil a kariérní řád mohou zlepšit systém hodnocení učitelů a jejich motivaci je přesvědčena velká většina pedagogické veřejnosti i zástupců zřizovatelů.

Přes 70 % ředitelů a učitelů, o něco silněji na základních školách, si myslí, že zavedení profesního profilu pomůže zlepšit hodnocení učitelů. Také u zástupců zřizovatelů má tento názor silnou podporu (přes 70 % souhlasných odpovědí). Tuto silnou podporu a očekávání jistě zaregistruje MŠMT a vláda, která je odpovědná nejen za schválení kariérního systému, ale za vytvoření finančních podmínek pro jeho naplnění.

Také kariérní řád má poměrně silnou podporu u ředitelů i učitelů (více jak 65 %), zejména v případě učitelů základních škol (to může souviset s celkově nižší platovou úrovní učitelů základních škol ve srovnání se školami středními). Také zástupci zřizovatelů tento návrh podporují (více než 70 %) s tím, že nejvíce „jistá“ je podpora od volených zástupců zřizovatelů (výrazně silnější podíl odpovědí „rozhodně souhlasím“). Je zřejmé, že respondenti si jsou vědomi spojitosti obou opatření.

Okruh otázek zaměřený na hodnocení žáků

19. Je třeba zvýšit **srovnatelnost hodnocení** žáků ve školách (podle OECD se hodnocení liší, známky v jedné škole neodpovídají stejným známám v jiné škole).
20. Je třeba zvýšit **využívání** tzv. **formativního** hodnocení (využívání hodnocení jako zpětné vazby umožňující reagovat na vzdělávací potřeby žáků a podporovat další vývoj učení), i když jeho zavádění je náročnější, protože je při něm důraz kladen na komunikaci učitele se žákem a na využití slovního hodnocení na úkor „tradičního“ významu známek.

Poslední okruh otázek byl zaměřen na hodnocení žáků, na jeho srovnatelnost a na využívání sumativního a formativního hodnocení.

Z odpovědí respondentů je zřejmá silná podpora návrhu na zvýšení srovnatelnosti hodnocení žáků ve školách (podle OECD se hodnocení liší, známky v jedné škole neodpovídají stejným známám v jiné škole).

Tento návrh má velmi silnou podporu ředitelů i učitelů (přes 80 %) a zjištění je v souladu s anketním šetřením provedeným v průběhu veřejné diskuse. Zůstává ale velmi důležitou otázkou, do jaké míry se jedná o reálně uskutečnitelný a užitečný krok, protože v rámci diskusí během seminářů účastníci naopak vyjadřovali obavy z dopadů některých opatření a upozorňovali na obtížnou proveditelnost. I přes silnou podporu návrhu na zvýšení srovnatelnosti hodnocení je napříč všemi dotazovanými aktéry zřejmý apel na uvážlivost při výběru forem hodnocení.

Pedagogická veřejnost rovněž podporuje návrh na zvýšení využívání formativního hodnocení. Výraznější podporu má tento návrh zejména u učitelů základních škol. To je pozitivní zjištění, protože to znamená, že ze strany pedagogů (76 % respondentů) je také ochota formativní metody využívat. Tuto podporu bude třeba přenést na pedagogické fakulty a do dalšího vzdělávání, aby učitelé byli připraveni a mohli formativní hodnocení více využívat.

V kontextu názorů, které zaznívaly v průběhu veřejné diskuse, je namístě i zmínka o tom, že obě otázky (srovnatelnost a formativní hodnocení) velmi souvisí s často účastníky vyjadřovanou **potřebou jasného a srozumitelného stanovení cílů hodnocení**. Toto zatím v ČR postrádají a považují za žádoucí realizovat v tomto směru změny.

Druhou neméně důležitou související oblastí je pak uvažování o hodnocení žáků v kontextu tzv. **přidané hodnoty školy**. Jinými slovy jde o to, že musí být maximální možná snaha zohlednit rozdíly mezi školami s ohledem na různé složení žáků z hlediska studijních předpokladů a rodinného zázemí. Také tento kontext je důležitý pro úvahy a případné změny v oblasti zvýšení srovnatelnosti hodnocení a využití formativního hodnocení.

3. Podrobný pohled na zjištění

V rámci první otázky se respondenti vyjadřovali k tvrzením, která souvisí s pohledem expertního týmu OECD na informace o hodnocení škol.

Konstatováním pro první otázku bylo:

„OECD se domnívá, že zřizovatelům škol v ČR chybí informace o hodnocení škol. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?“

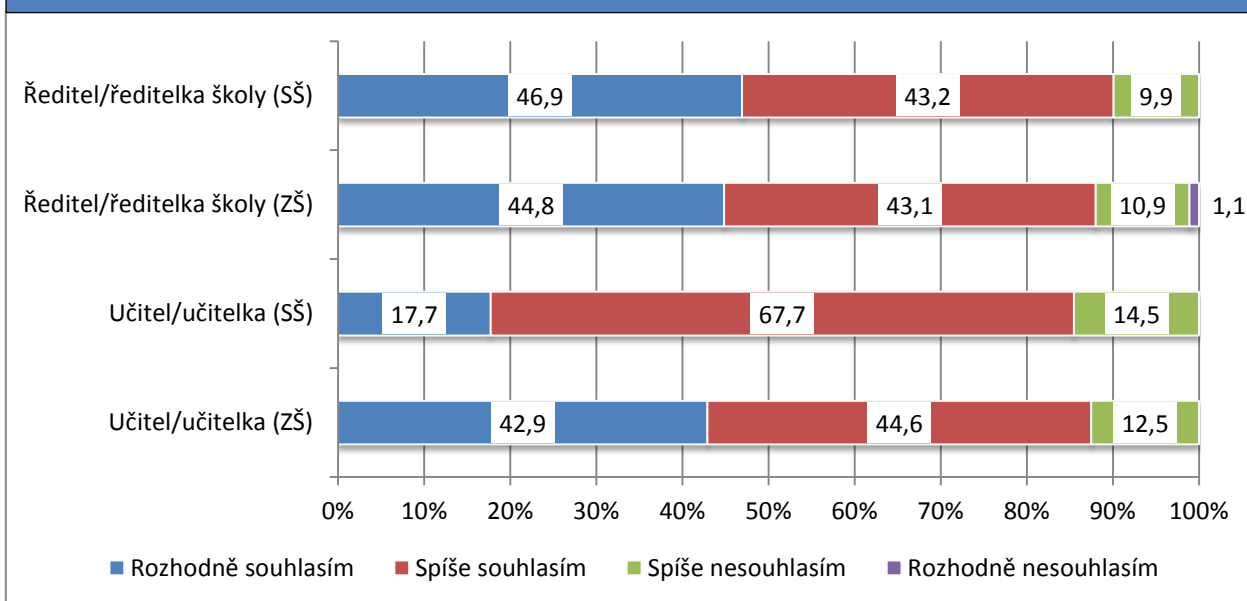
První tvrzení, ke kterému se dotázaní v rámci otázky vyjadřovali, bylo zaměřeno na [informace zřizovatele k posouzení ekonomického a administrativního fungování školy](#). Tvrzení bylo (jen s mírnou formulační obměnou) obsaženo v obou variantách dotazníku a v níže uvedených grafech 1 a 2 je rozložení odpovědí prezentováno podle zastávané role respondentů. Analogicky jsou zpracována také všechna další tvrzení ze všech otázek.

Na straně ředitelů a učitelů výrazně převažuje názor, že zřizovatel má všechny potřebné informace pro posouzení fungování školy v rovině ekonomické a administrativní. Z grafu 1 je zřejmé, že toto mínění je ještě silnější u ředitelů škol než u učitelů na obou stupních. Toto zjištění není v rozporu s pohledem zástupců zřizovatelů. Volení zástupci obcí mají tento názor slabší, až 20 % z nich si myslí, že nemají všechny potřebné informace z oblasti ekonomického fungování školy. Je zřejmé dobré odborné zázemí úředníků krajských úřadů, kteří považují svůj vhléd do ekonomického fungování svých škol za stoprocentní.

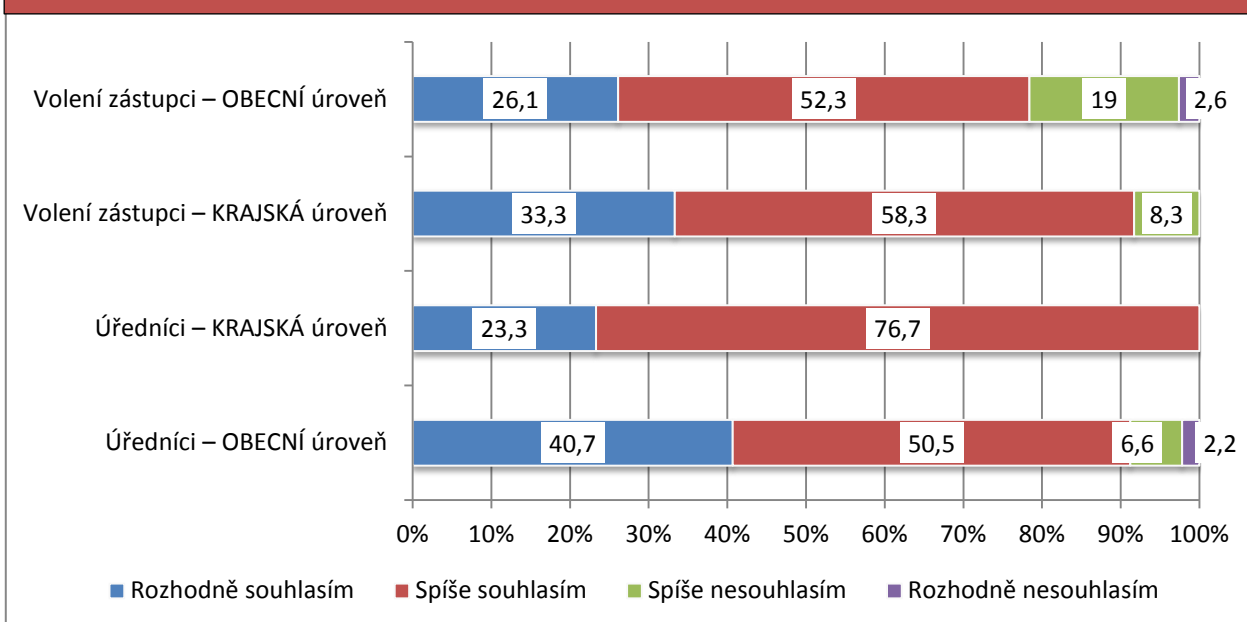
Druhé tvrzení se týkalo [informací potřebných pro posouzení kvality pedagogického procesu a výsledků vzdělávání](#) (grafy 3 a 4). Z pohledu ředitelů a učitelů se jen polovina domnívá, že zřizovatel informacemi disponuje. Dá se usuzovat, že si to myslí i proto, že zřizovatel tyto informace nevyužívá k hodnocení. Zástupci zřizovatelů na obecní úrovni tento pohled sdílí, ale zástupci zřizovatelů na krajské úrovni s tímto nesouhlasí v takové míře, to znamená, že zřejmě informace získávají, ale jejich využití pro hodnocení škol není školám zřejmé či srozumitelné. Tyto výsledky odpovídají tvrzení OECD o menším důrazu na hodnocení pedagogických procesů a výsledků vzdělávání ze strany zřizovatele. Navíc se ve zjištěních projevuje nedostatečná vzájemná informovanost mezi zřizovatelem a školou a nedostatečné využívání těchto informací.

GRAFY 1 a 2

Tvrzení: Zřizovatel má všechny potřebné **informace**, aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti ekonomické a administrativní.

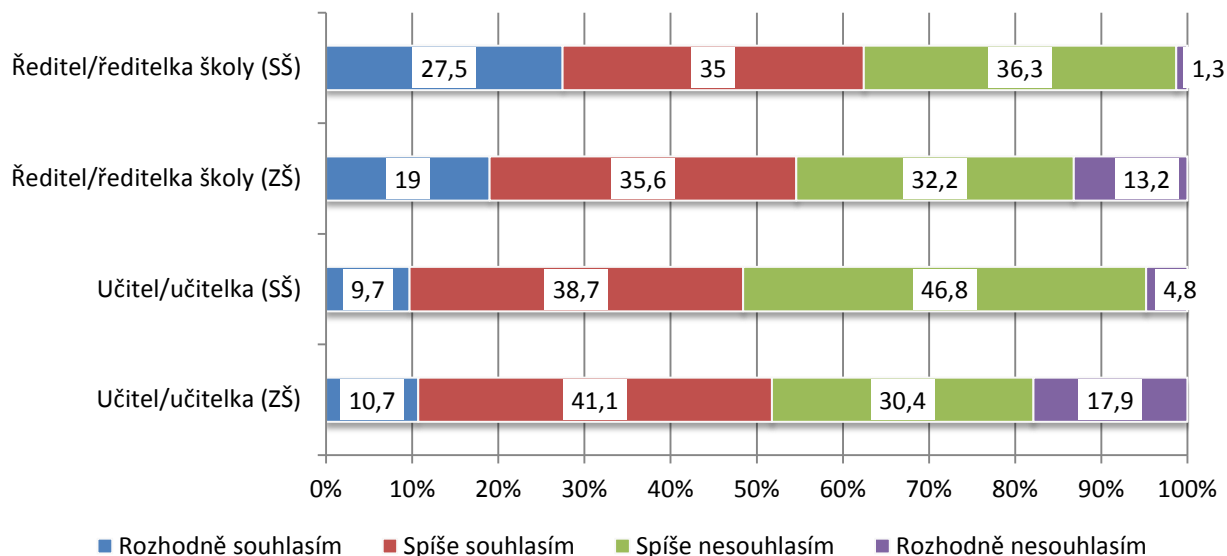

Tvrzení: Jako zřizovatel máme všechny potřebné **informace**, abychom mohli kvalitu fungování školy posoudit v oblasti ekonomické a administrativní.

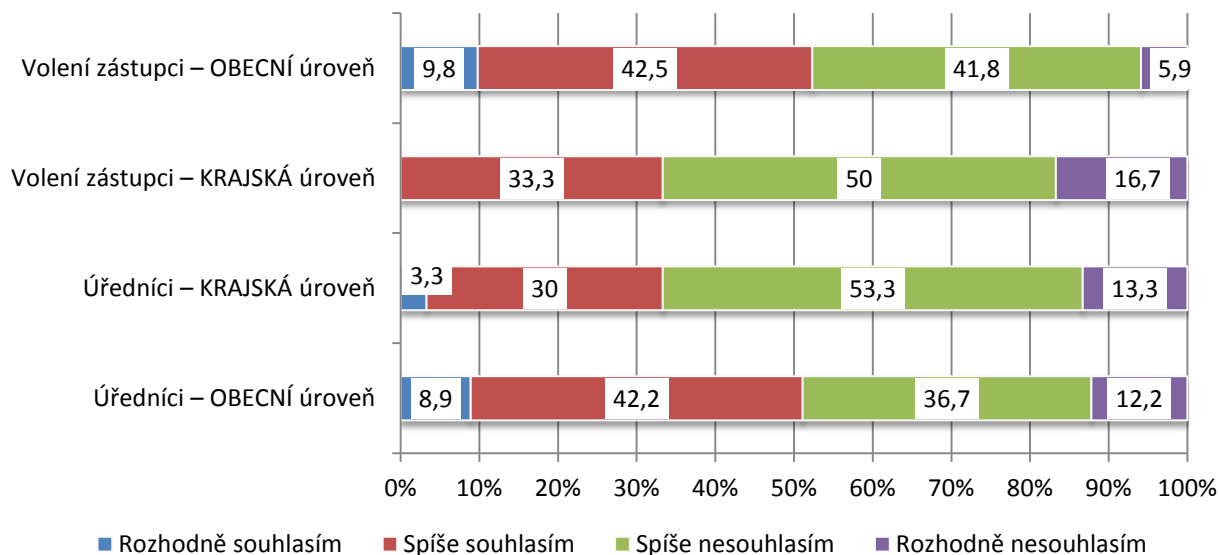

GRAFY 3 a 4

Tvrzení: Zřizovatel má všechny potřebné **informace**, aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti pedagogického procesu (zajištění výuky – pedagogové, dostupné pomůcky) a výsledků vzdělávání.

Tvrzení: Jako zřizovatel máme všechny potřebné **informace**, abychom mohli kvalitu fungování školy posoudit v oblasti pedagogického procesu (zajištění výuky – pedagogové, dostupné pomůcky) a výsledků vzdělávání.

Třetí tvrzení se týkalo **odborné kapacity zřizovatele posoudit fungování školy z pohledu ekonomického a administrativního** (grafy 5 a 6). Ředitelé, učitelé i zřizovatelé se shodují v tom (prakticky tři čtvrtiny ze všech dotázaných skupin), že zřizovatel odbornou kapacitou disponuje. Vyšší souhlas ředitelů s tímto tvrzením pravděpodobně souvisí s tím, že ředitelé jsou oproti učitelům více obeznámeni s tím, jaké kapacity zřizovatel má.

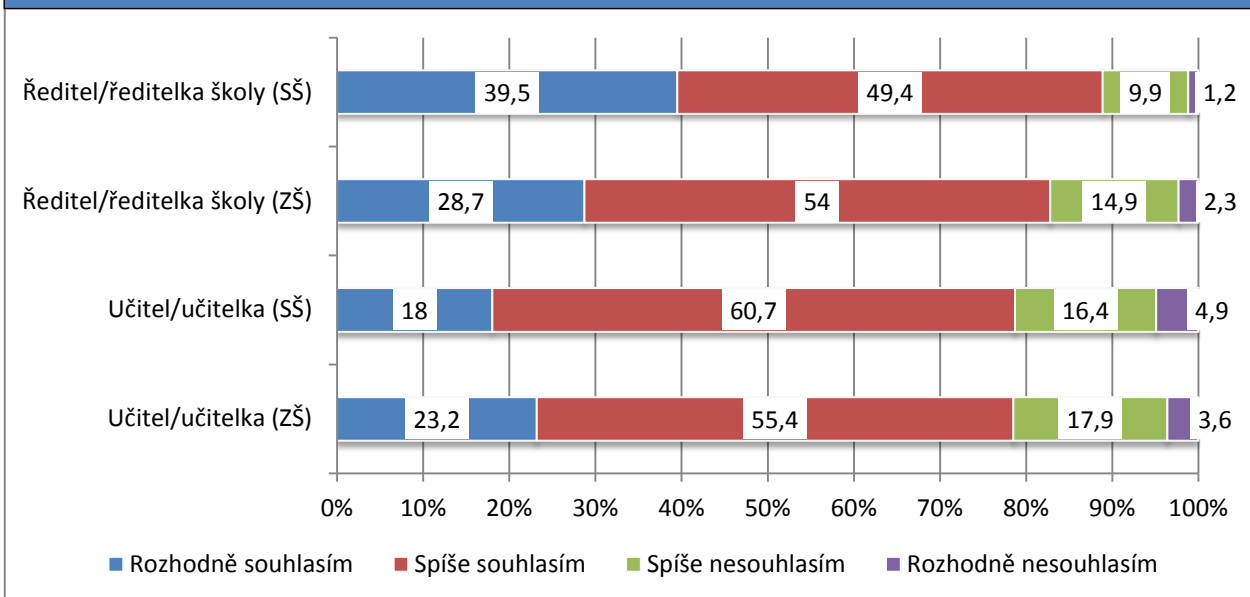
Pohled na rozložení odpovědí zástupců zřizovatelů poukazuje na výrazně odlišné podmínky zřizovatelů dané tím, že obce (zejména menší) jako zřizovatelé často nedisponují žádnými profesionálními pracovníky pro oblast školství. Až 25 % respondentů si myslí, že obec nedisponuje odborným zázemím pro posouzení fungování školy v oblasti ekonomické a administrativní. Toto zjištění je vzhledem k odpovědnosti obce významným signálem, potvrzuje doporučení OECD pro posilování kapacit a mělo by zřejmě vést rovněž k zamyšlení nad mírou decentralizace a schopností plnit zřizovatelskou roli, zejména v případě malých obcí.

Tvrzení prezentované v grafech 7 a 8 bylo zaměřeno na **odbornou kapacitu zřizovatele pro posouzení fungování školy z hlediska pedagogického procesu a výsledků vzdělávání**. Výsledky zjištění potvrzují opodstatnění důrazu, s jakým se OECD obrací v doporučení na zřizovatele a jejich schopnost hodnotit pedagogický proces a výsledky vzdělávání.

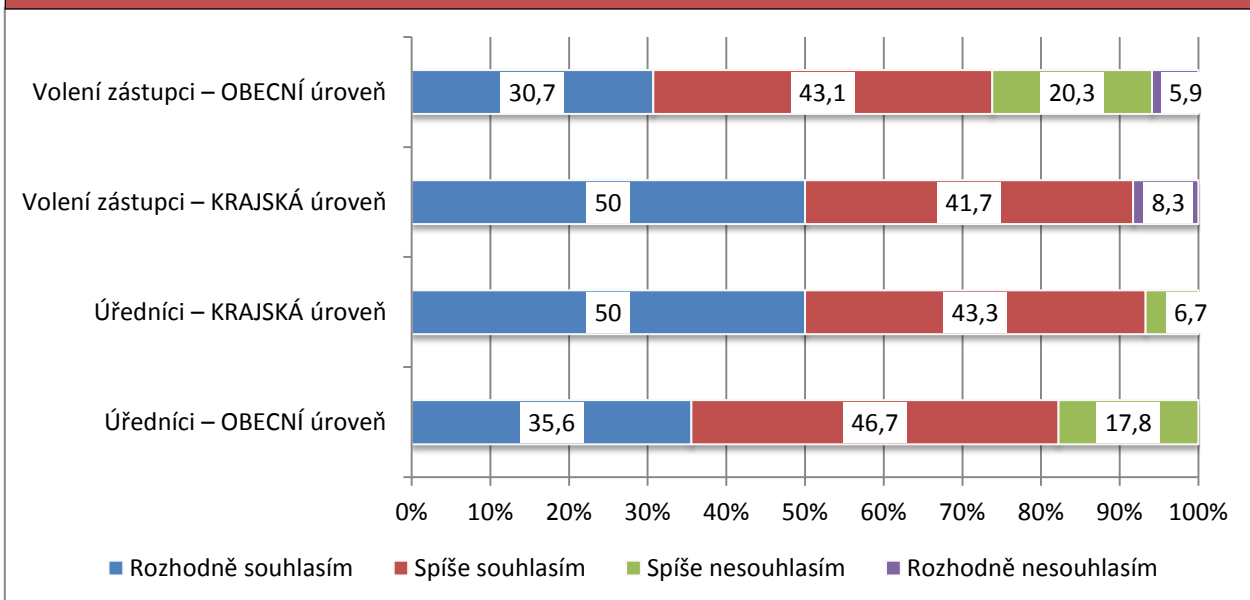
S ohledem na skutečnost, že střední školy jsou zřizovány v drtivé většině krajem, nás nepřekvapí rozdíl v pohledu učitelů a ředitelů středních škol (větší zastoupení souhlasných odpovědí) ve srovnání s učiteli a řediteli základních škol (nižší zastoupení souhlasných odpovědí), pro které je zřizovatelem obec. Naopak pohled zástupců zřizovatelů (kontrast s odpověďmi na předchozí tvrzení) je pro toto tvrzení častěji souhlasný v případě obecní úrovně oproti úrovni krajské. Je otázkou, čím toto zjištění může být ovlivněno. Nabízí se pak snad jen domněnka o tom, že „odborníkem“ na vzdělávání a výuku se svým způsobem cítí být „každý“, ale také to, že mezi volenými zastupiteli obcí je větší zastoupení z řad učitelů. Přestože jsou mezi aktéry rozdíly, společným rysem je přiznání toho, že zřizovatel na krajské i obecní úrovni nemá kapacity na hodnocení vzdělávacích procesů a výsledků. To je velmi vážné zjištění vzhledem k velkým pravomocem vůči řediteli školy.

GRAFY 5 a 6

Tvrzení: Zřizovatel má **odbornou kapacitu**, aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti ekonomické a administrativní.

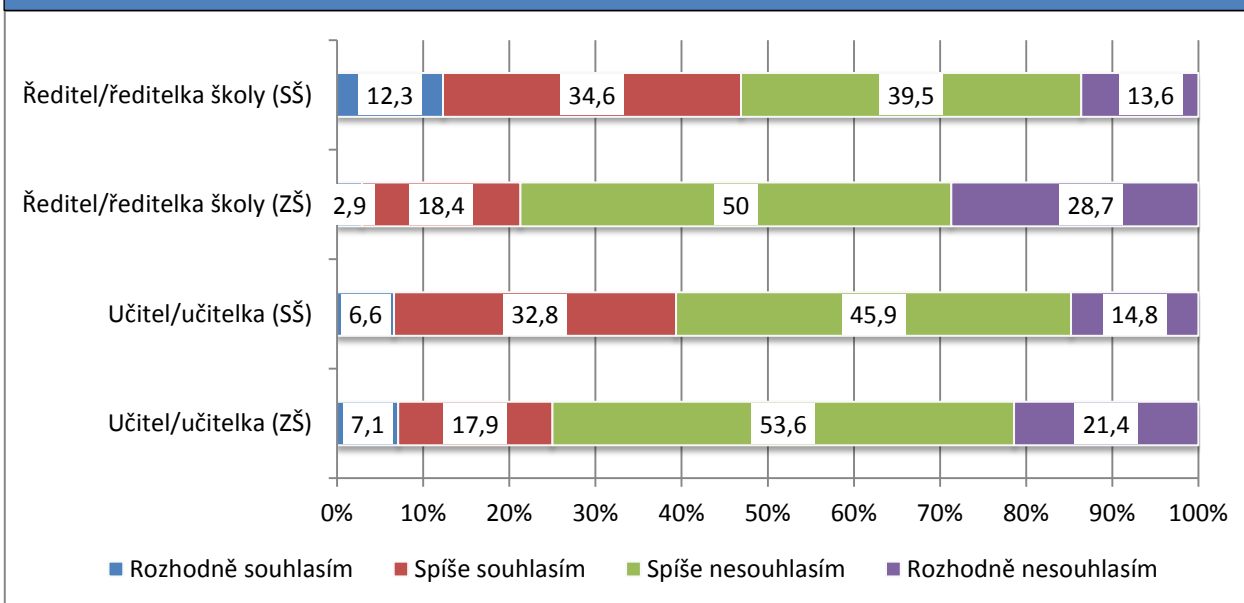

Tvrzení: Jako zřizovatel máme **odbornou kapacitu**, abychom mohli kvalitu fungování školy posoudit v oblasti ekonomické a administrativní.

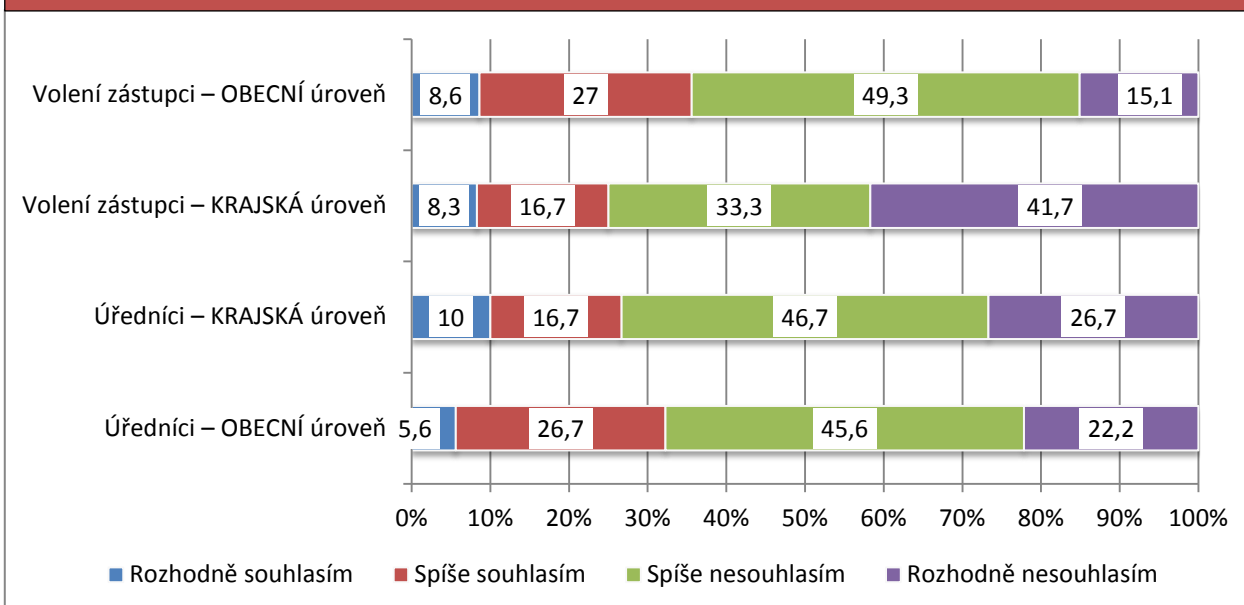

GRAFY 7 a 8

Tvrzení: Zřizovatel má **odbornou kapacitu**, aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti pedagogického procesu (zajištění výuky – pedagogové, dostupné pomůcky) a výsledků vzdělávání.

Tvrzení: Jako zřizovatel máme **odbornou kapacitu**, abychom mohli kvalitu fungování školy posoudit v oblasti pedagogického procesu (zajištění výuky – pedagogové, dostupné pomůcky) a výsledků vzdělávání.

Konstatováním pro druhou otázku bylo:

„Z pohledu OECD školám (ředitelé a učitelé MŠ, ZŠ, SŠ) chybí metodická podpora a možnost „na někoho“ se obrátit. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?“

První tvrzení vyjadřovalo názor, že ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu zřizovatel (obec/kraj/jiný).

Jak ilustrují grafy 9 a 10, výrazný souhlas (téměř 90 %) můžeme sledovat v případě názoru ředitelů a učitelů středních škol, ale i v případě základních škol byl souhlas vyjádřen téměř ve třech čtvrtinách případů. V pohledu zástupců zřizovatelů se opět objevil vliv nestejných možností zřizovatelů. Zástupci na krajské úrovni prakticky všichni s tvrzením souhlasí, zatímco na obecní úrovni můžeme (ale logicky) pozorovat míru souhlasu výrazně nižší.

Druhé tvrzení vyjadřovalo názor, že ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu MŠMT (přímo).

V odpovědích vztahujících se k tomuto tvrzení (grafy 11 a 12) se v případě ředitelů a učitelů míra souhlasu pohybuje lehce nad 60 % s výjimkou ředitelů středních škol (méně než 50 %). V případě zástupců zřizovatelů se znovu projevuje reálná nemožnost poskytovat na obecní úrovni (zejména malé obce) školám nějakou metodickou podporu, a proto je zástupci obecní úrovni výrazně silněji vyjádřen souhlas s tímto tvrzením ve srovnání se zástupci krajské úrovně.

Třetí tvrzení, kterého se týkají grafy 13 a 14, vyjadřovalo názor, že ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu Česká školní inspekce.

O něco silněji (ve srovnání se středními školami) situaci takto vidí ředitelé a učitelé základních škol. A podobně jako u předchozího tvrzení výrazně silněji tento názor podporují zástupci zřizovatelů na obecní úrovni. Toto zjištění shodné u učitelů i u zřizovatelů je v mírném rozporu s tvrzením, že ČŠI se soustřeďuje pouze na kontrolu předpisů a administrativy a že je takto i vnímána.

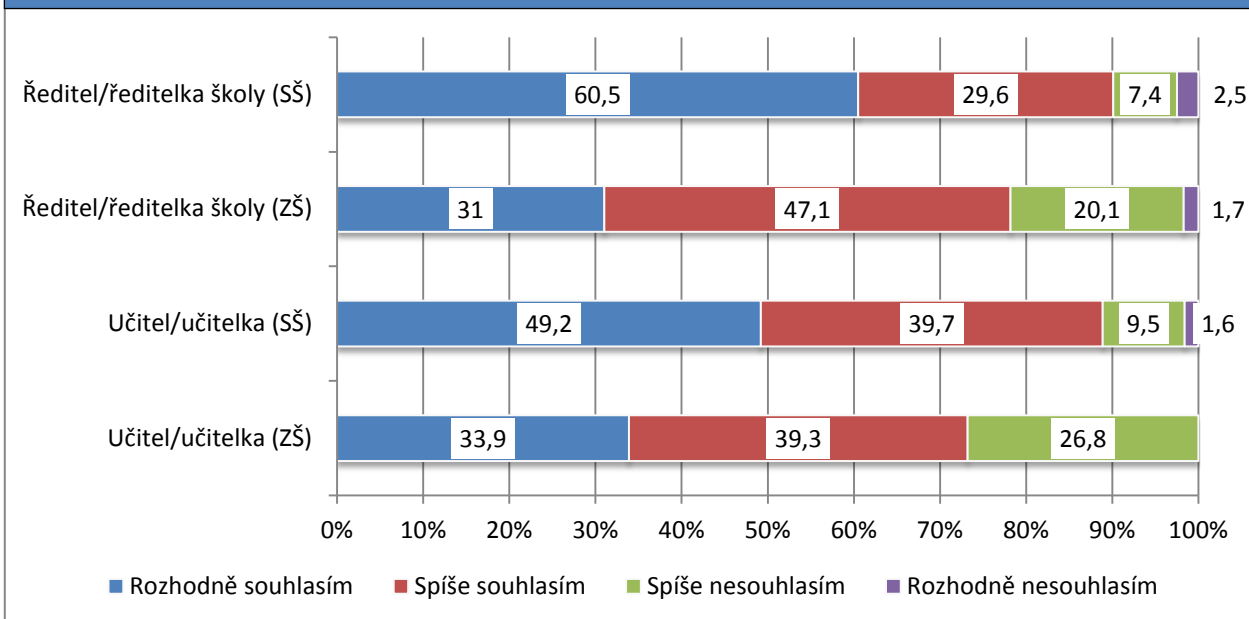
Čtvrté tvrzení vyjadřovalo názor, že ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu jiná instituce zřízená MŠMT.

Stejně jako v předchozím případě je silnější podpora této potenciální metodické podpory vnímána na základních školách a na obecní úrovni zřizovatelů, jak je patrné z grafů 15 a 16.

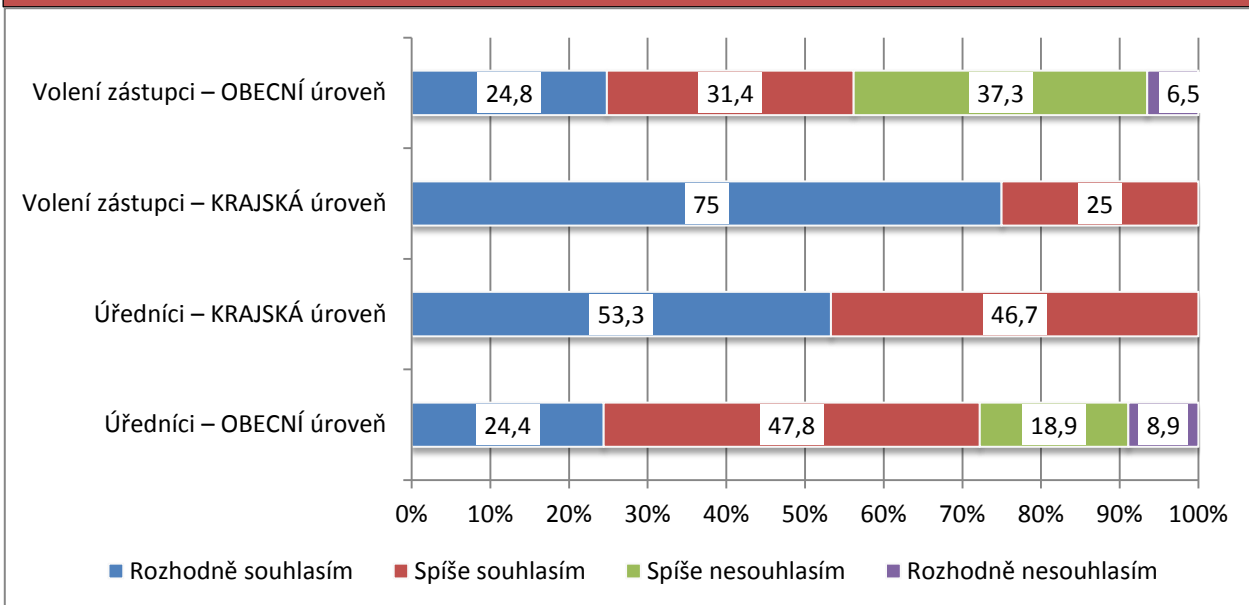
Celkově však toto řešení nemá velkou podporu. Je zřejmé, že učitelé i ředitelé škol vnímají zřizovatele jako instituci, která by tuto podporu měla svým školám poskytovat, logicky ve vazbě na přidělování finančních prostředků.

GRAFY 9 a 10

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu zřizovatel – obec/kraj/jiný.

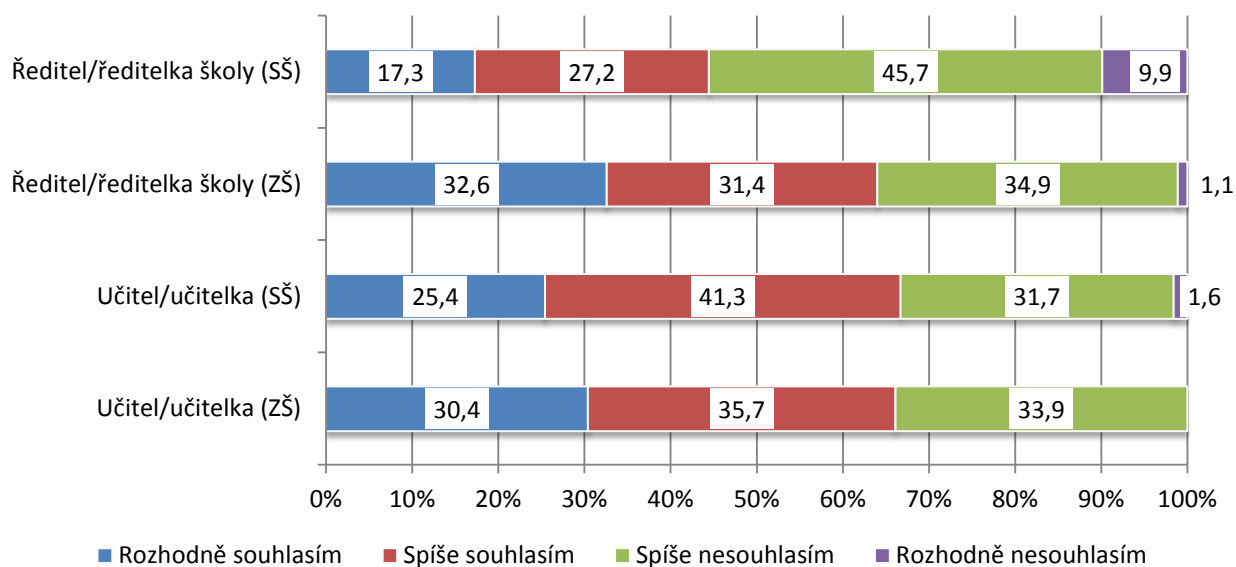

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu zřizovatel – obec/kraj/jiný.

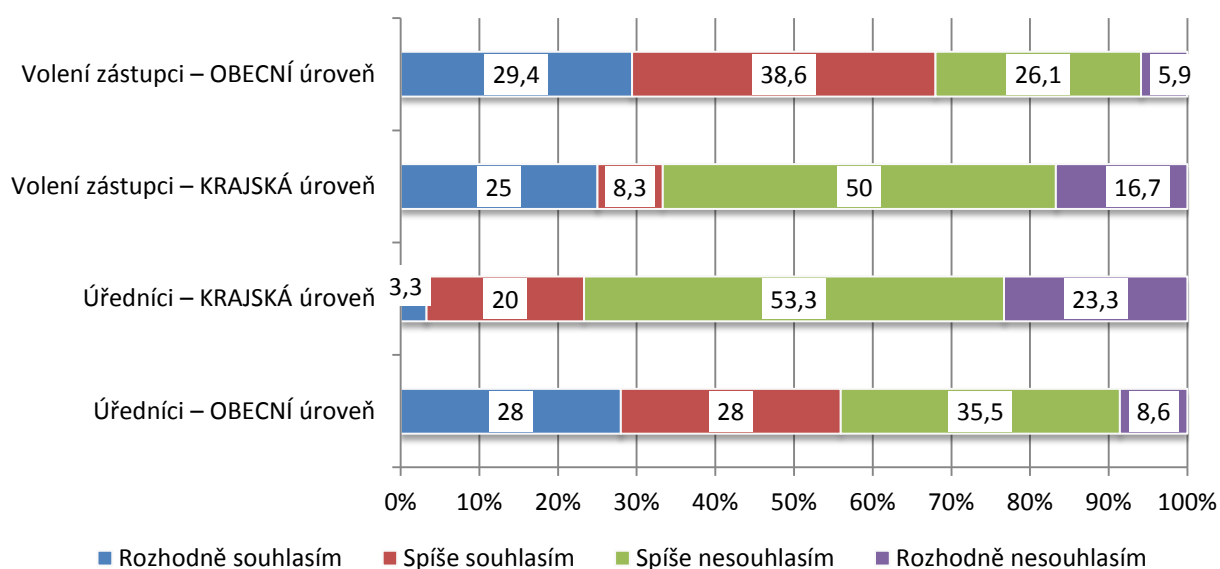

GRAFY 11 a 12

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu MŠMT (přímo).

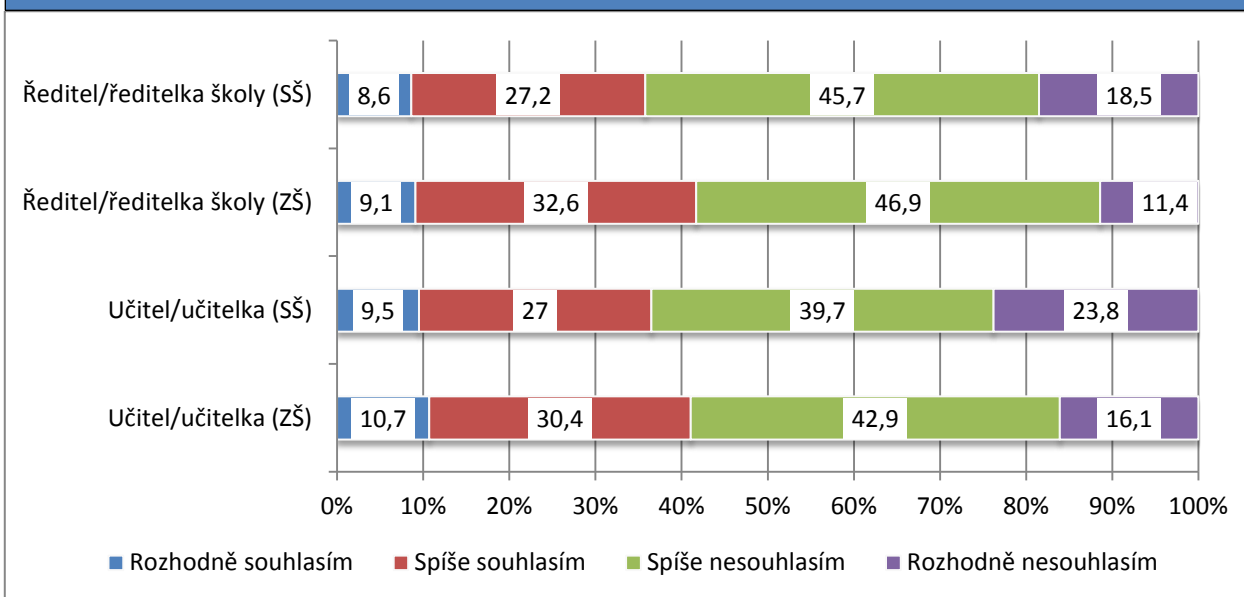

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu MŠMT (přímo).

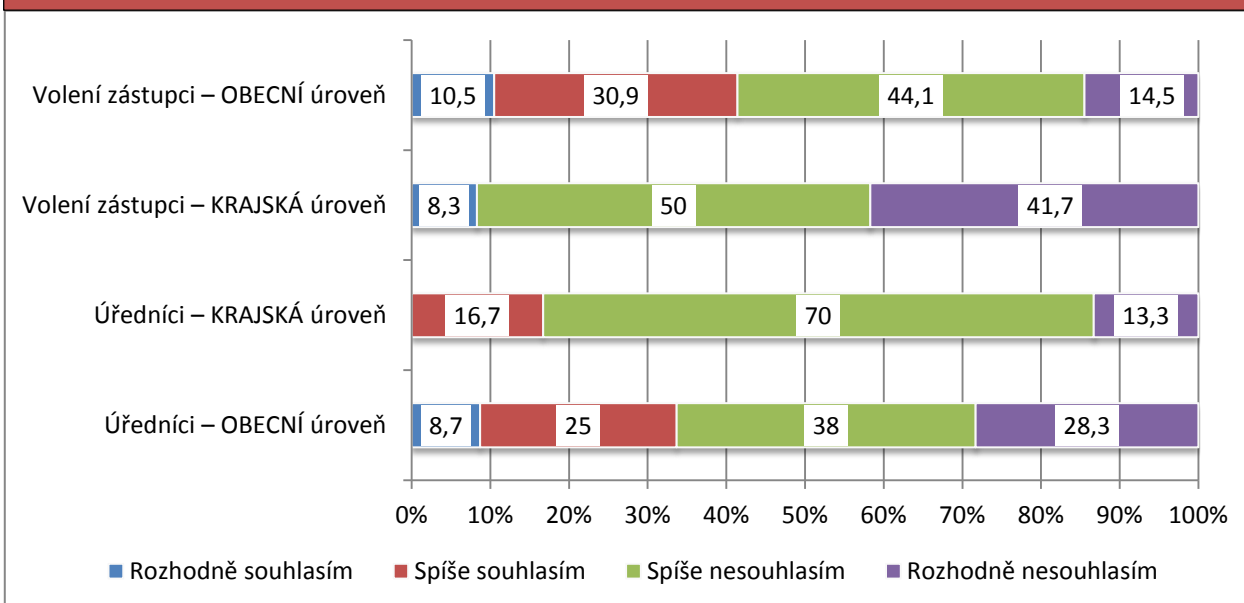

GRAFY 13 a 14

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu Česká školní inspekce.

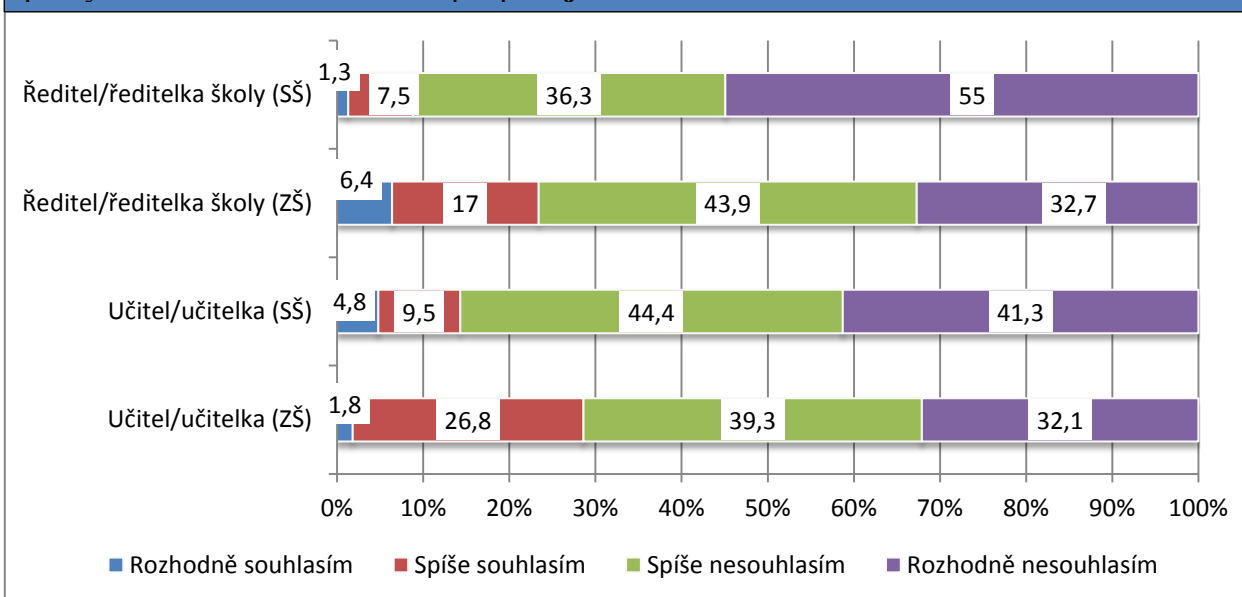

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu Česká školní inspekce.

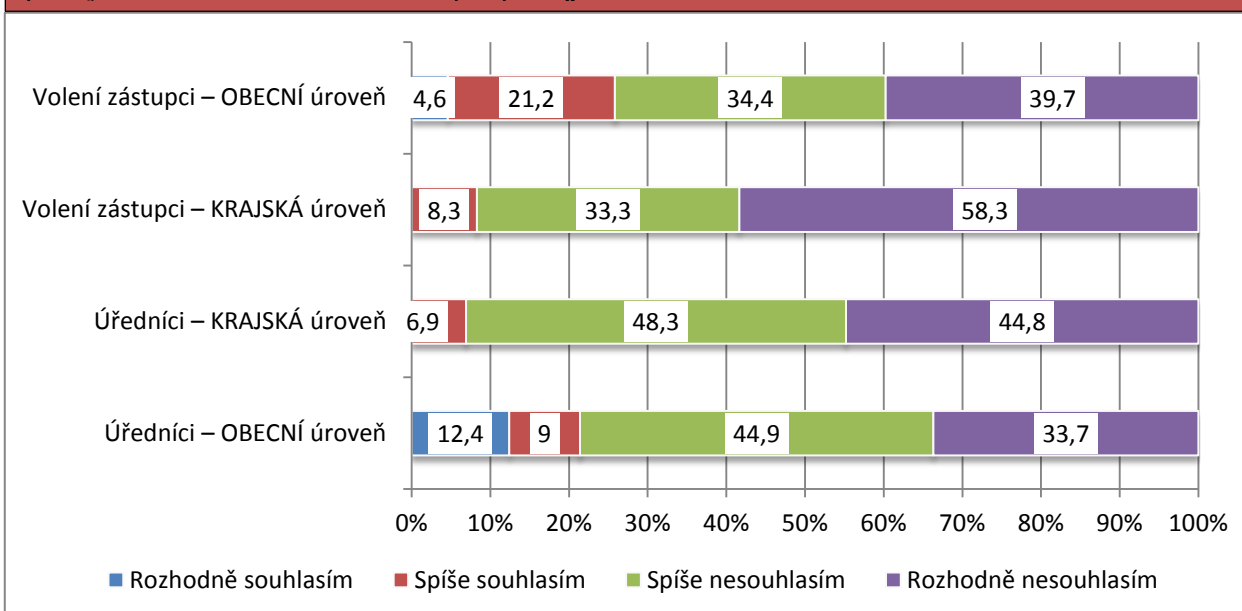

GRAFY 15 a 16

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu jiná instituce zřízená MŠMT.

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti ekonomického a administrativního fungování poskytovat klíčovou metodickou podporu jiná instituce zřízená MŠMT.

Vyjádření metodické podpory pro pedagogický proces ukazují grafy 17 a 18. Páté tvrzení vyjadřovalo názor, že ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu zřizovatel (obec/kraj/jiný). Mnohem silnější očekávání mají v tomto smyslu (oproti základním školám) ředitelé a učitelé středních škol, což je oprávněné s ohledem na širší možnosti zřizovatelů krajské úrovně ve srovnání s úrovní obecní. Pohled zřizovatelů se ale s pohledem ředitelů a učitelů výrazně rozchází, protože u všech skupin zástupců zřizovatelů silně převažuje nesouhlas s tímto názorem.

Odpověď prokazatelně odlišuje očekávání metodické podpory v oblasti administrativní, kterou zřizovatel plní relativně dobře, od oblasti metodické podpory pedagogického procesu, kterou naopak od zřizovatele očekávají v menší míře.

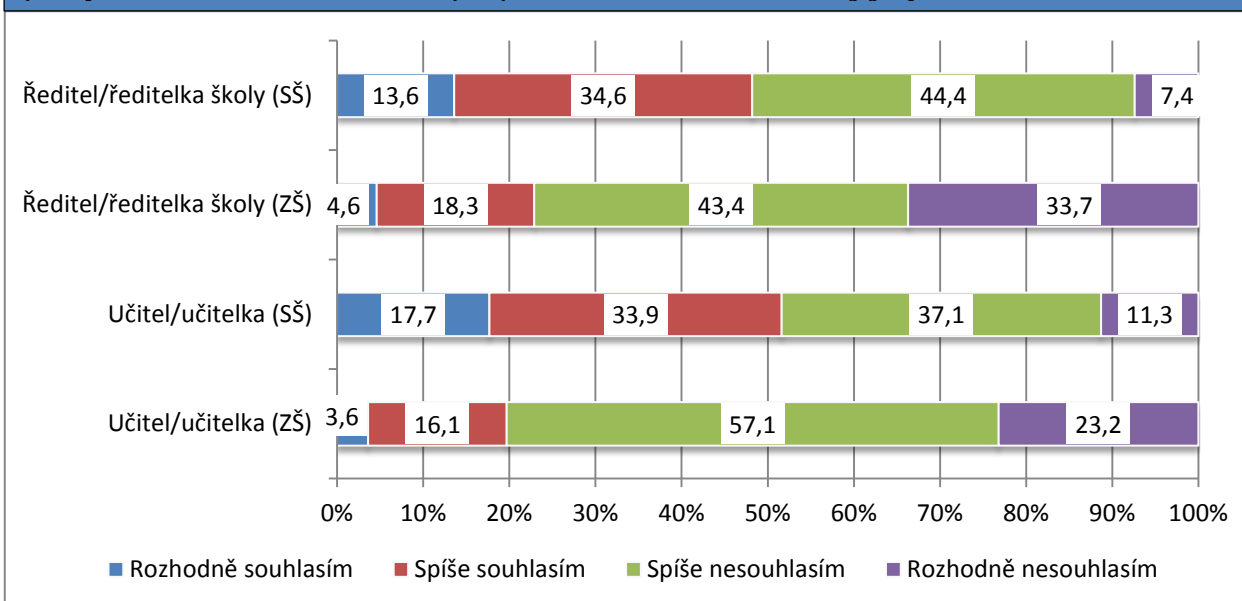
Šesté tvrzení vyjadřovalo názor, že ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu MŠMT (přímo). V rozložení odpovědí (grafy 19 a 20) nesledujeme (kromě již zmíněných a týkajících se základních škol a obecní úrovně zřizování) žádné další odlišnosti, protože přes dvě třetiny dotázaných ředitelů, učitelů i zástupců zřizovatelů s touto myšlenkou souhlasí.

Sedmé tvrzení vyjadřovalo názor, že ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu Česká školní inspekce. Jak je možné sledovat v grafech 21 a 22, metodická podpora od ČŠI je očekávána, i když s mírnými rozdíly. Častěji ji očekávají ředitelé škol než učitelé a zástupci zřizovatelů na obecní úrovni častěji než zástupci krajské úrovně. Za pozornost stojí jistá menší důvěra k metodické podpoře ze strany ČŠI od učitelů SŠ a s mírným odstupem i od učitelů ZŠ.

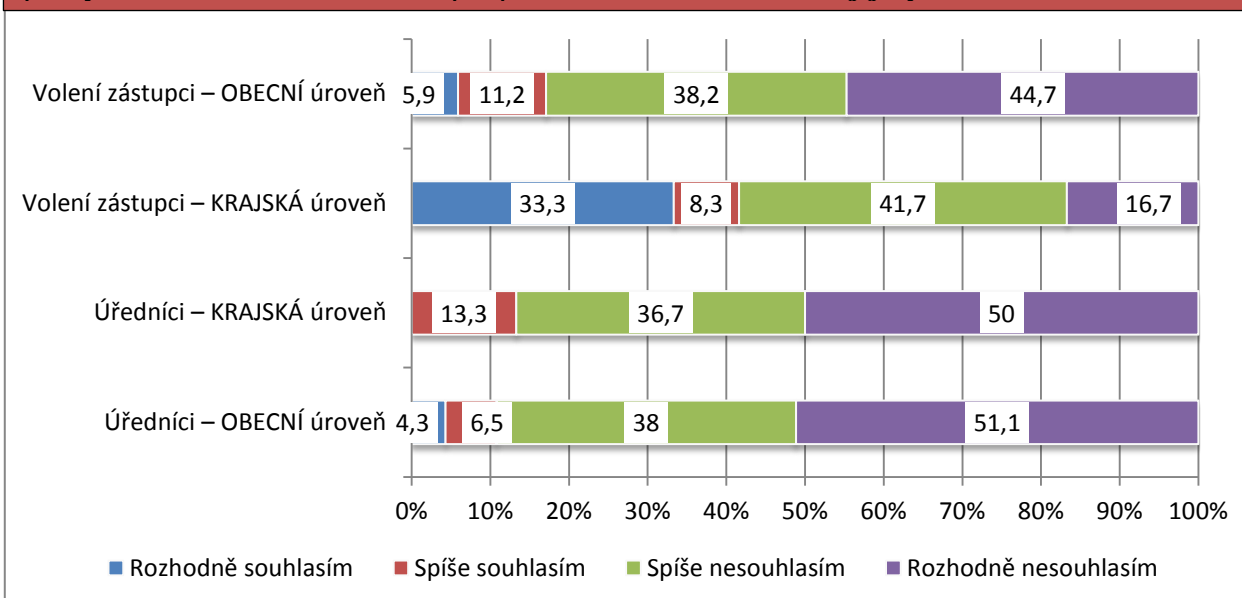
Osmé tvrzení vyjadřovalo názor, že ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu jiná instituce zřízená MŠMT. Častěji by podporu od nějaké jiné instituce očekávali podle předpokladu ředitelé a učitelé základní škol. Spíše překvapivé je pak ale zjištění, že častěji než zástupci zřizovatelů na obecní úrovni by podporu od jiné instituce očekávali zástupci zřizovatelů na krajské úrovni, jak ilustrují grafy 23 a 24.

GRAFY 17 a 18

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu zřizovatel – obec/kraj/jiný.

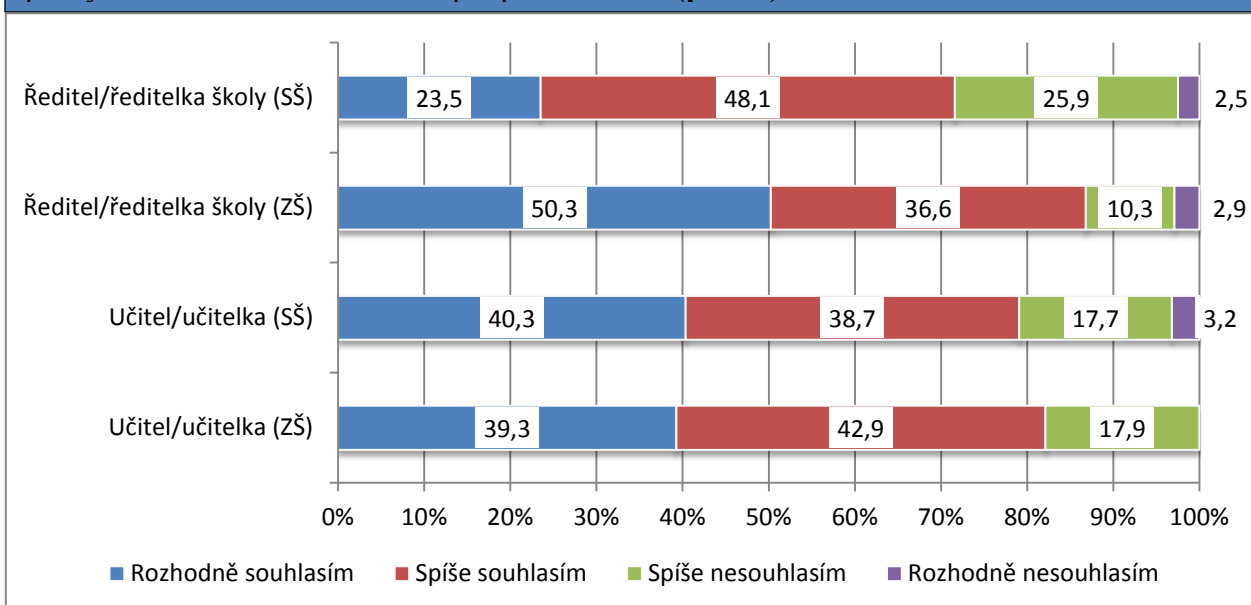

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu zřizovatel – obec/kraj/jiný.

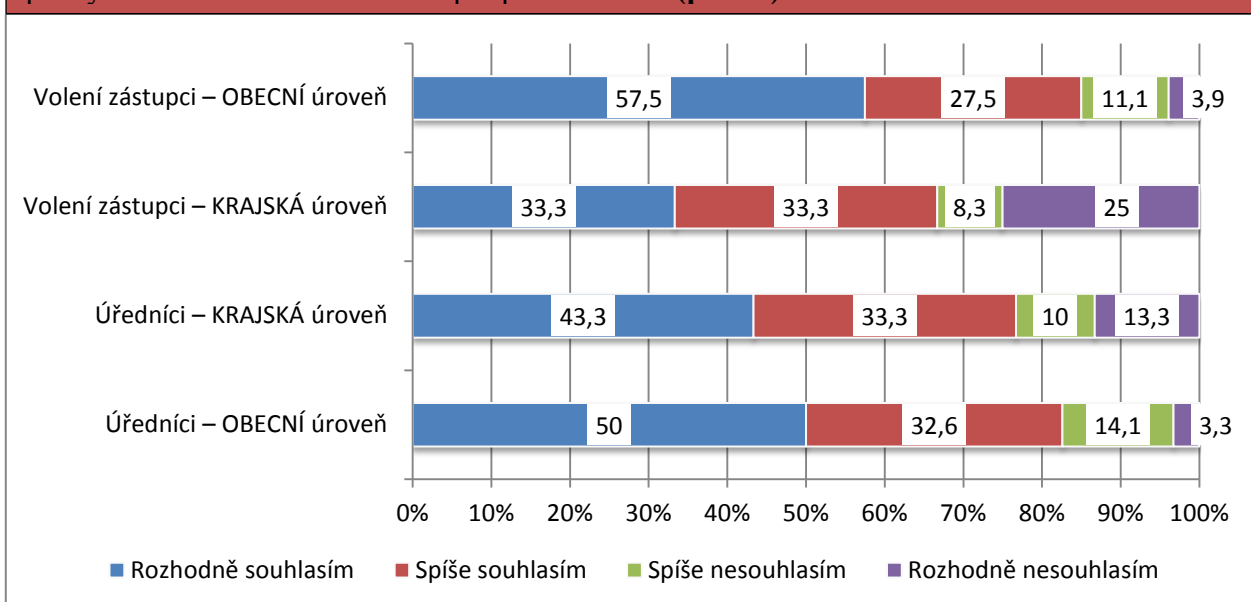

GRAFY 19 a 20

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu MŠMT (přímo).

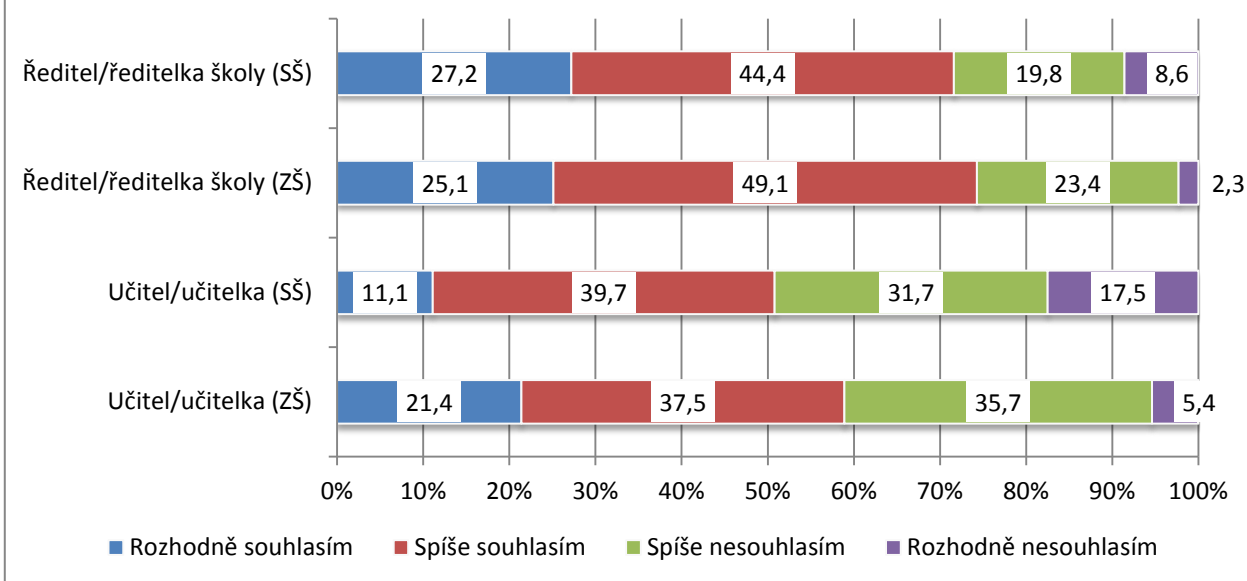

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu MŠMT (přímo).

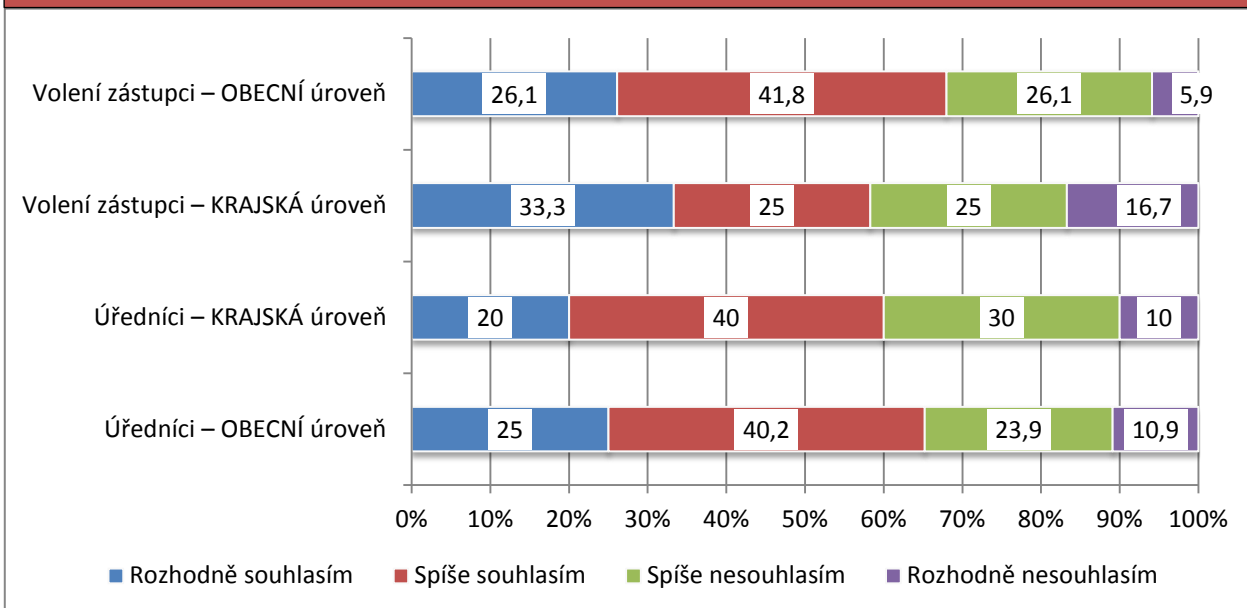

GRAFY 21 a 22

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu Česká školní inspekce.

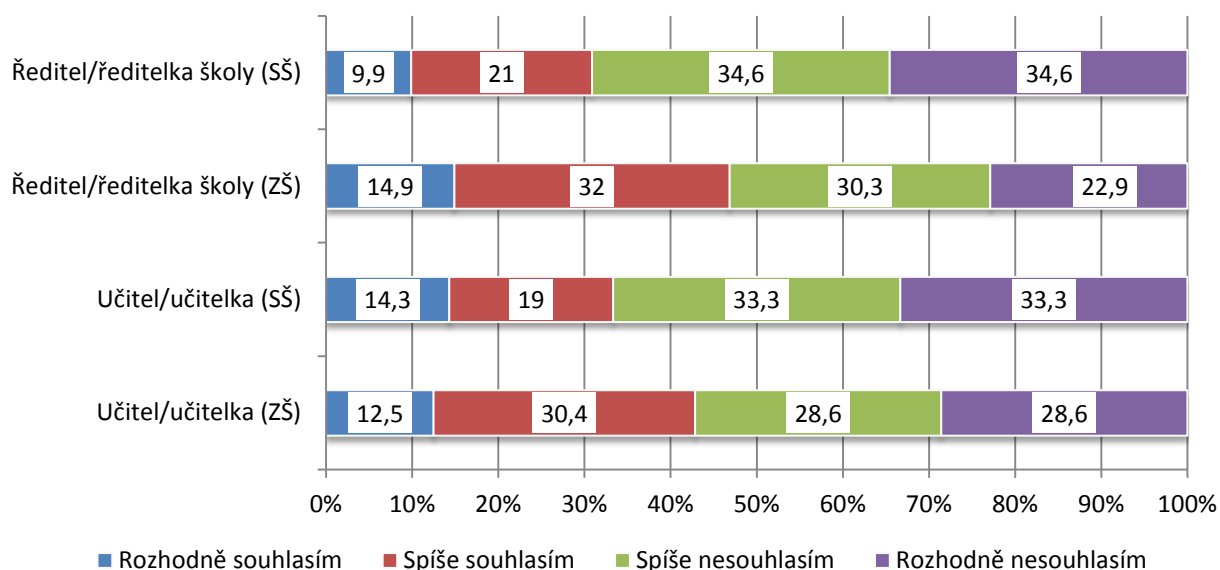

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu Česká školní inspekce.

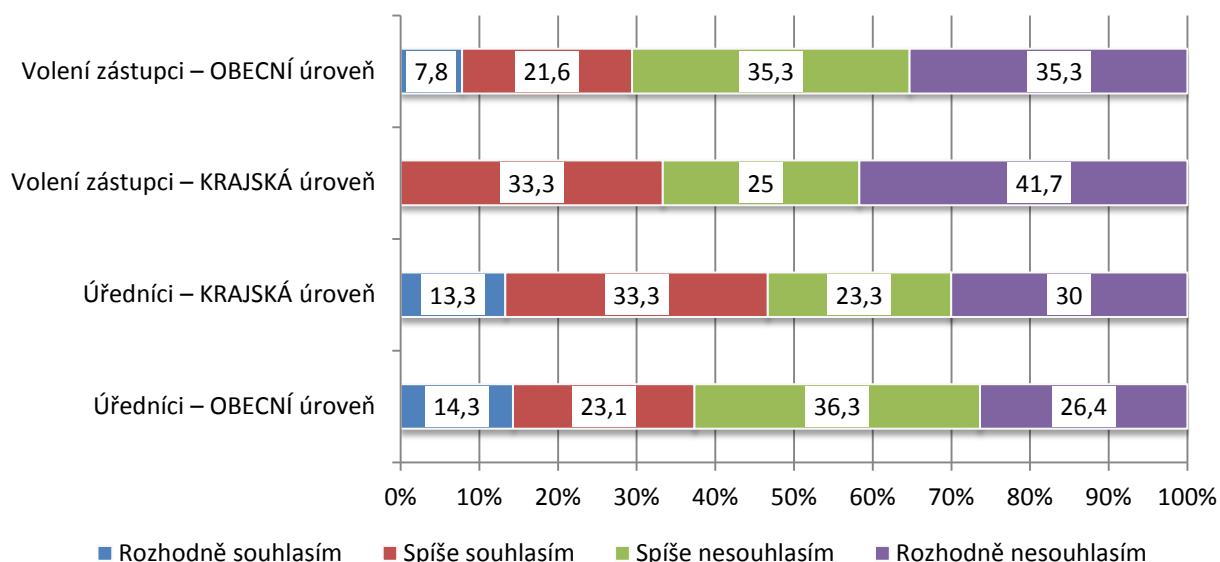

GRAFY 23 a 24

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu jiná instituce zřízená MŠMT.

Tvrzení: Ředitelům škol má v oblasti pedagogického procesu (metodické materiály, školení) poskytovat klíčovou metodickou podporu jiná instituce zřízená MŠMT.

Konstatováním pro třetí otázku bylo:

„Podle OECD v ČR není dostatečně explicitně jasná role ředitele školy (MŠ, ZŠ, SŠ) a chybí jasná kritéria pro hodnocení učitelů. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?“

První tvrzení (zastoupené grafy 25 a 26) vyjadřovalo názor, že ředitel má být zodpovědný za obojí (ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces) a že součástí úvazku ředitele má povinně být výuka. Podle většinového názoru ředitelů a učitelů má být ředitel zodpovědný za obě oblasti a má i vyučovat. Z pohledu zřizovatelů se k tomuto názoru nejsilněji kloní volení zástupci zřizovatelů. Oproti jiným zjištěním je zde patrný nesoulad v postoji volených a nevolených zástupců krajské úrovně zřizovatelů.

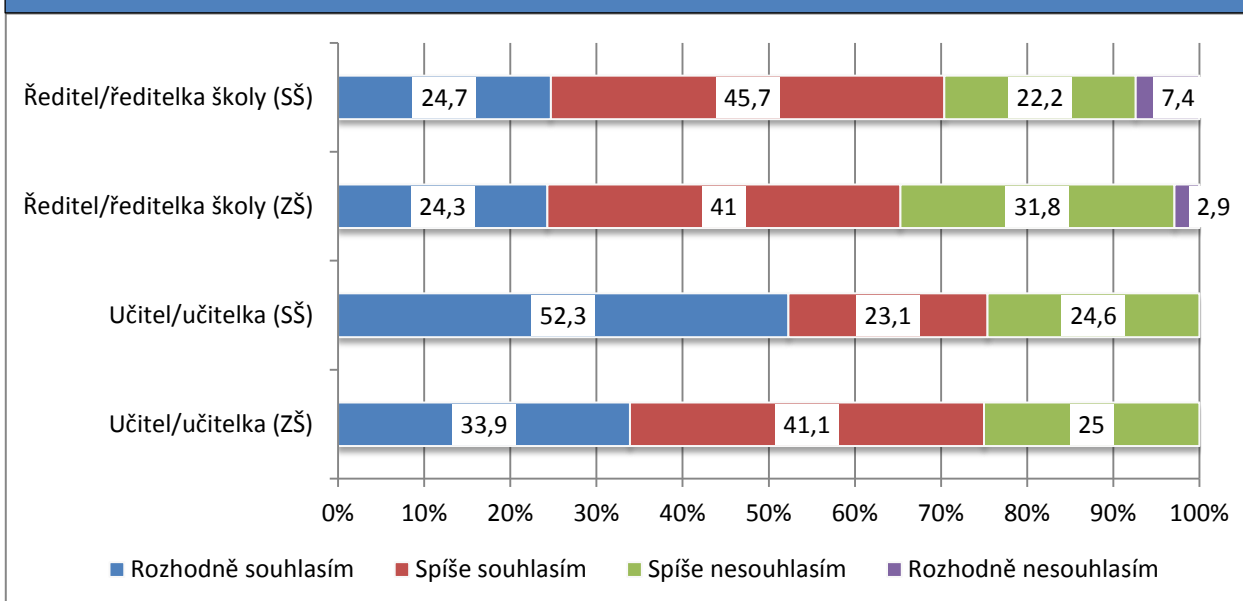
Druhé tvrzení vyjadřovalo názor, že ředitel má být zodpovědný za obojí (ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces), ale že součástí úvazku ředitele nemá být povinně výuka. Podporu má tento názor u všech skupin dotázaných méně než poloviční (grafy 27 a 28). Přesto je možné sledovat o něco vyšší míru podpory v případě ředitelů a učitelů středních škol oproti školám základním. Od zřizovatelů má tato myšlenka celkově vyšší průměrnou úroveň podpory, ale i tak nedosahuje podpora více než 45 %.

Třetí tvrzení vyjadřovalo názor, že ředitel má být zodpovědný pouze za ekonomicko-administrativní fungování školy a nemusí to být vystudovaný pedagog. Tato myšlenka má méně než 10% podporu od ředitelů a učitelů a méně než 20% podporu od zástupců zřizovatelů. Jde o jasné odmítnutí této myšlenky, jak vyjadřují grafy 29 a 30.

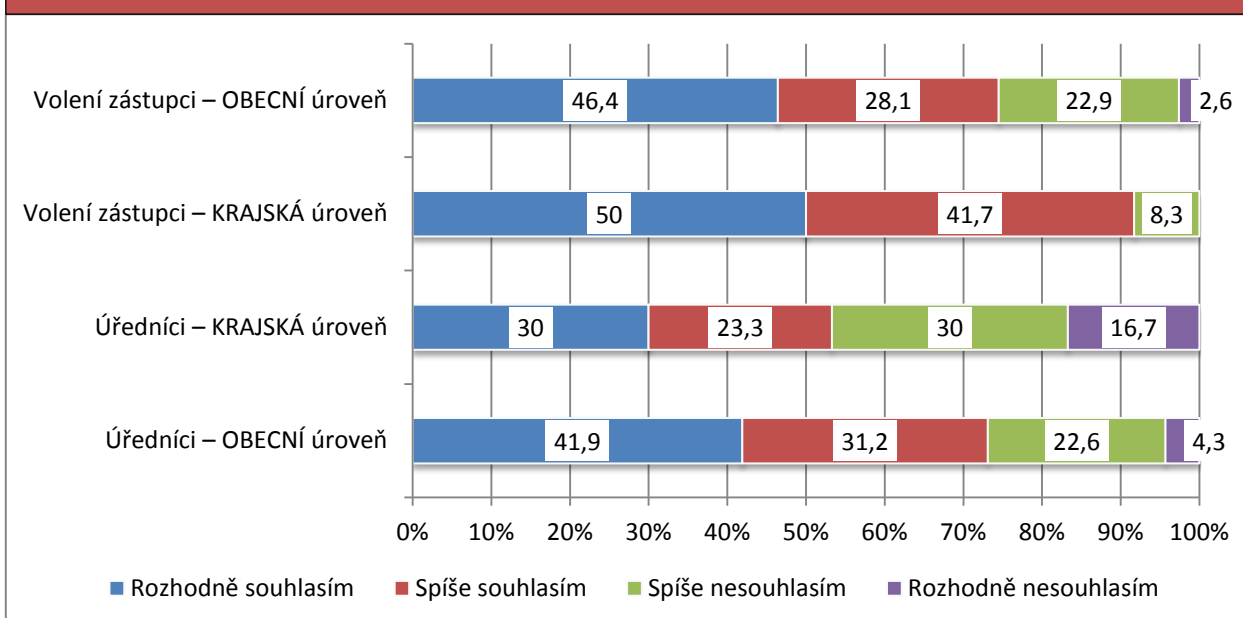
Čtvrté tvrzení (reprezentované grafy 31 a 32) vyjadřovalo názor, že na pozici ředitele školy může nastoupit jen ten, kdo již absolvoval příslušné vzdělání v oblasti školského managementu (v současné době je možné vzdělání zahájit až po nástupu do funkce). Tento návrh má silnější podporu ředitelů a učitelů základních škol a celkově našel poměrně silnou odezvu (míra souhlasu s tvrzením se pohybuje od necelých 40 % do 59 %). Spíše překvapivé je stanovisko zástupců zřizovatelů, zodpovědných za jmenování ředitelů, kteří nepovažují splnění kvalifikačních požadavků za nezbytnou podmínku pro nástup do funkce ředitele školy.

GRAFY 25 a 26

Tvrzení: Ředitel má být zodpovědný **za obojí** – ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces. Součástí úvazku ředitele má povinně být výuka.

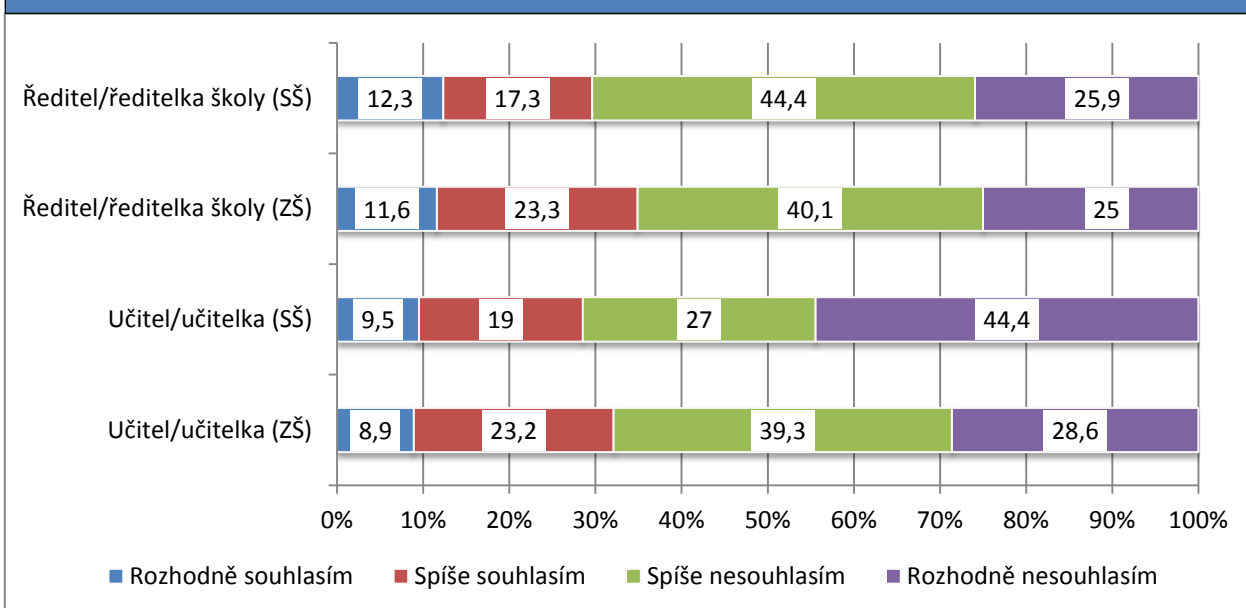

Tvrzení: Ředitel má být zodpovědný **za obojí** – ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces. Součástí úvazku ředitele má povinně být výuka.

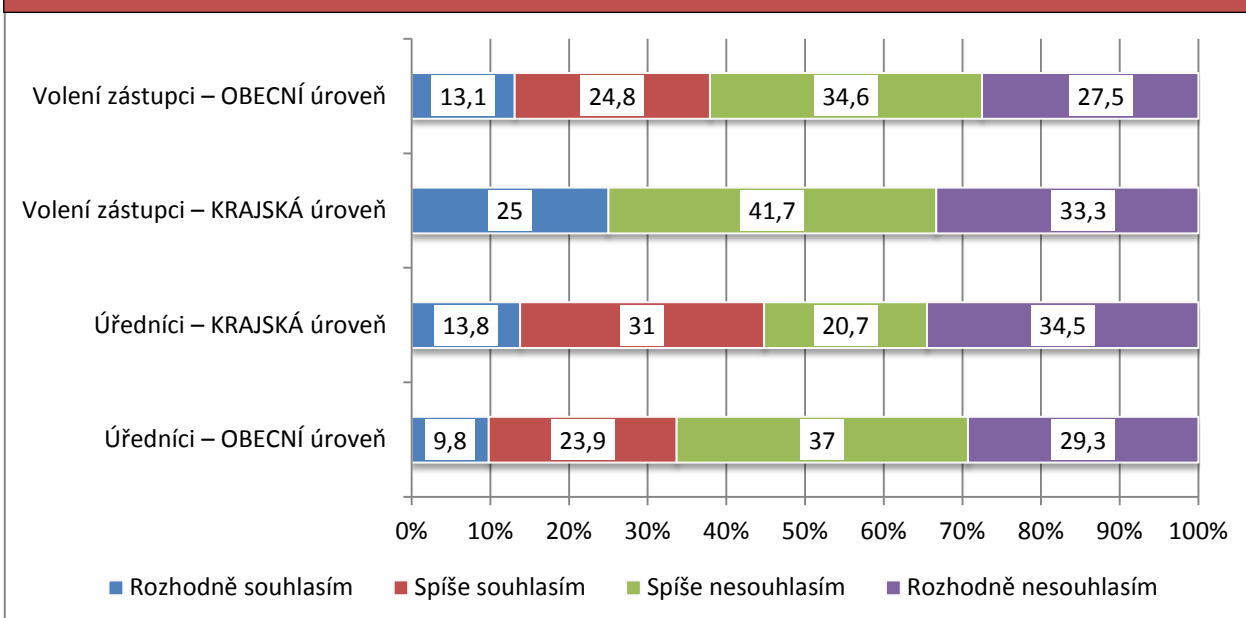

GRAFY 27 a 28

Tvrzení: Ředitel má být zodpovědný **za obojí** – ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces. Součástí úvazku ředitele nemá povinně být výuka.

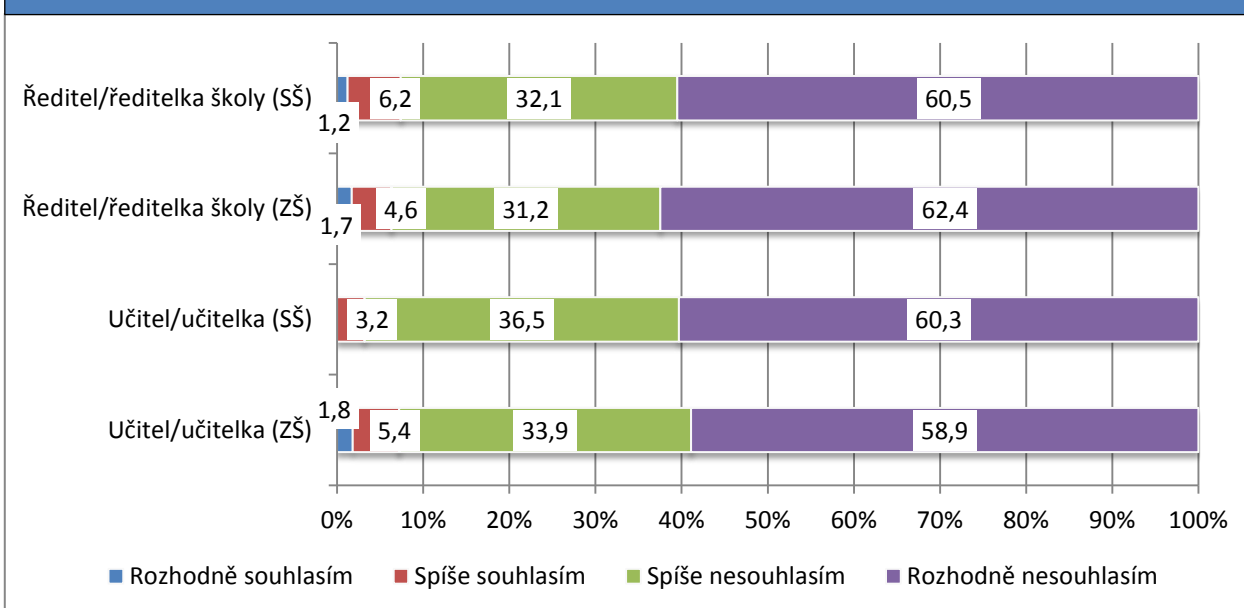

Tvrzení: Ředitel má být zodpovědný **za obojí** – ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces. Součástí úvazku ředitele nemá povinně být výuka.

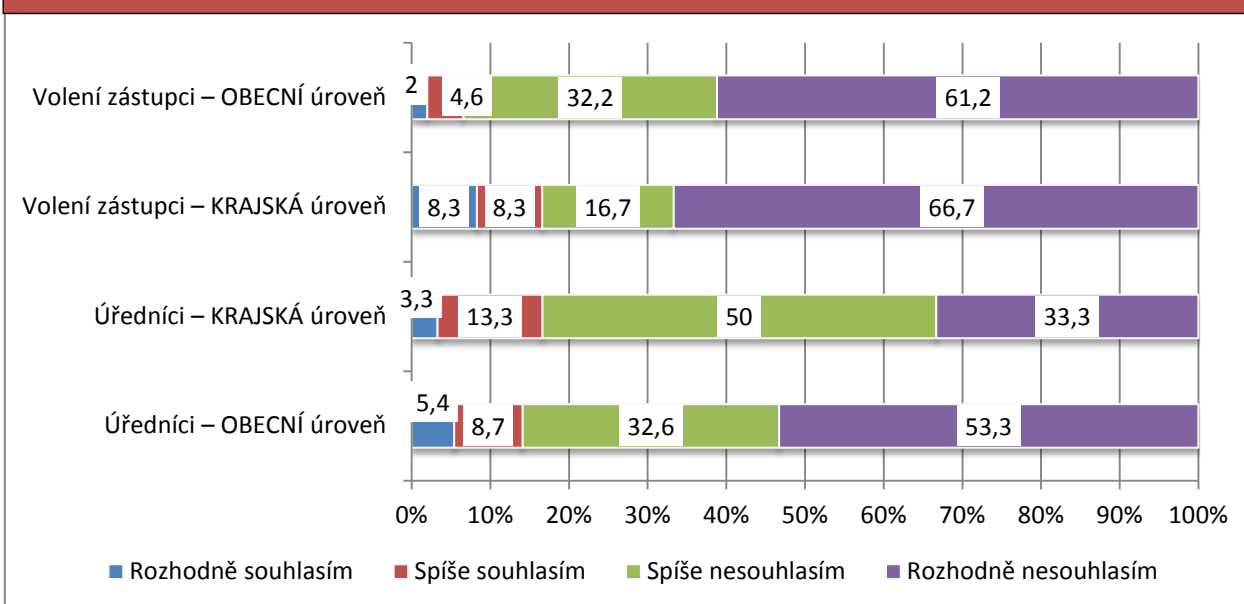

GRAFY 29 a 30

Tvrzení: Ředitel školy má být zodpovědný **pouze** za ekonomicko-administrativní fungování školy a nemusí to být vystudovaný pedagog.

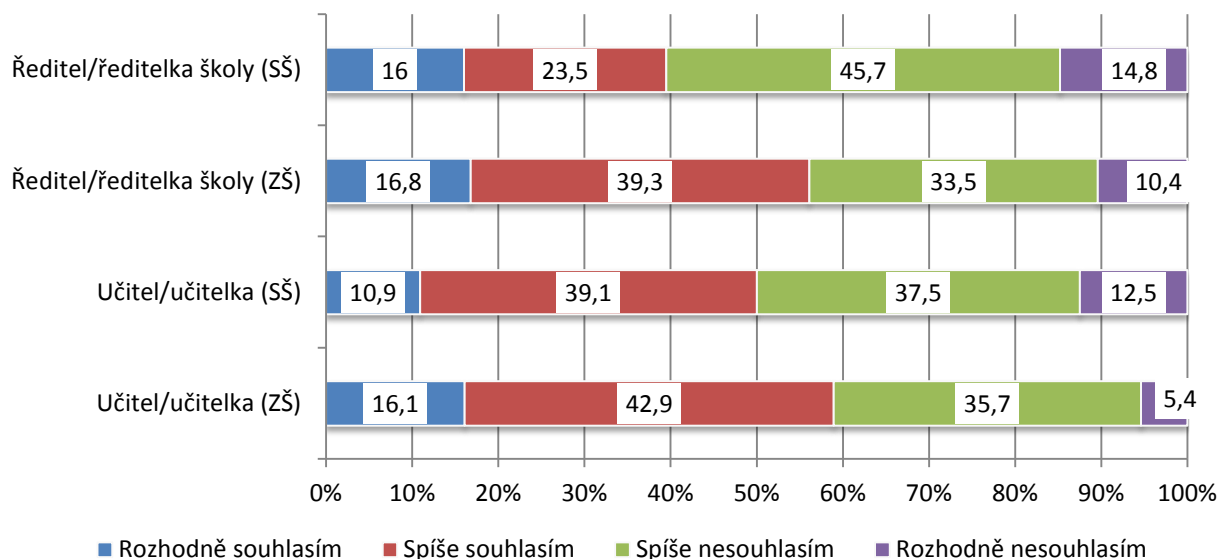

Tvrzení: Ředitel školy má být zodpovědný **pouze** za ekonomicko-administrativní fungování školy a nemusí to být vystudovaný pedagog.

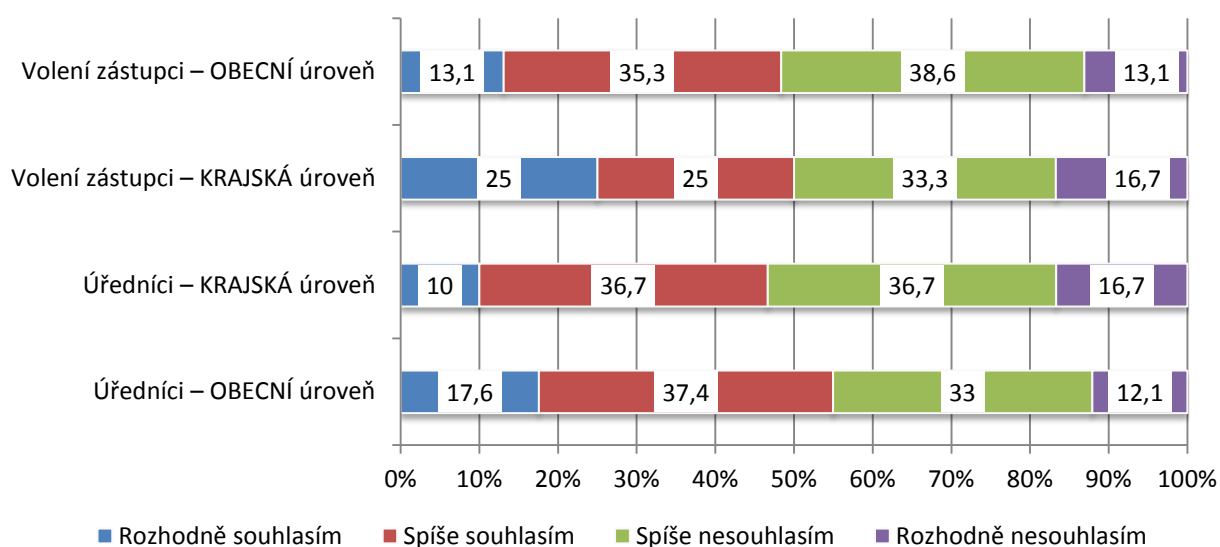

GRAFY 31 a 32

Tvrzení: Na pozici ředitele školy může nastoupit jen ten, kdo již absolvoval příslušné vzdělání v oblasti školského managementu (v současné době je možné vzdělání zahájit až po nástupu do funkce).

Tvrzení: Na pozici ředitele školy může nastoupit jen ten, kdo již absolvoval příslušné vzdělání v oblasti školského managementu (v současné době je možné vzdělání zahájit až po nástupu do funkce).

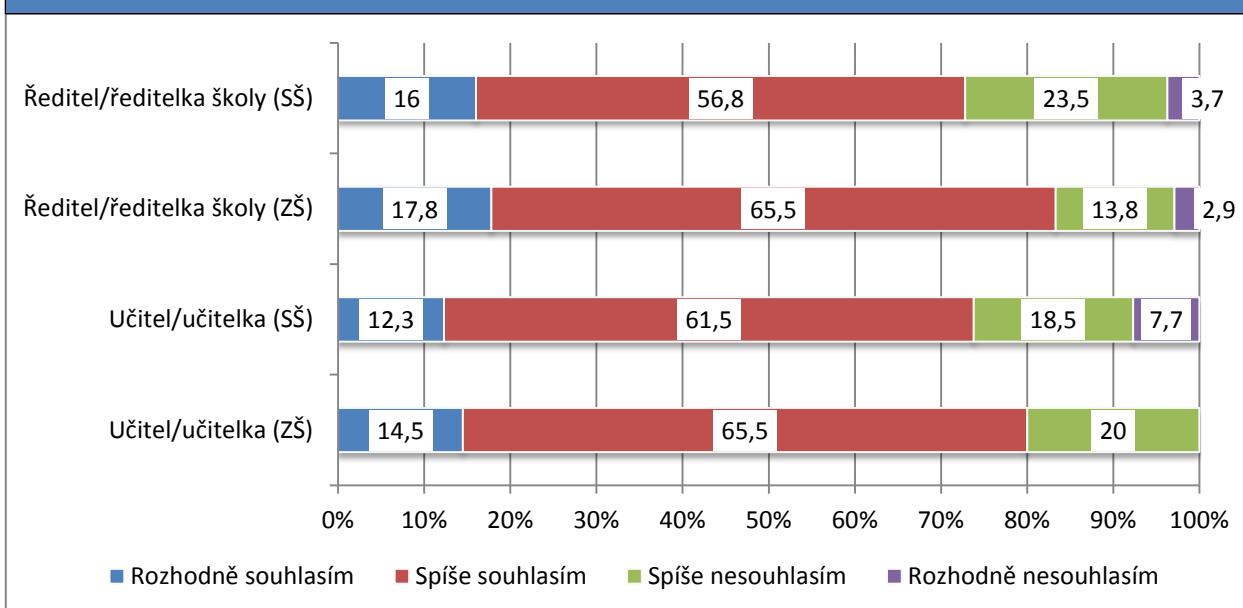

Páté tvrzení vyjadřovalo názor, že **pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření profesního profilu učitele**. Jak je patrné z grafů 33 a 34, s nadějí k profesnímu profilu vzhlíží přes 70 % ředitelů a učitelů, o něco silněji na základních školách. Také u zástupců zřizovatelů má tento názor silnou podporu (přes 70 % souhlasných odpovědí).

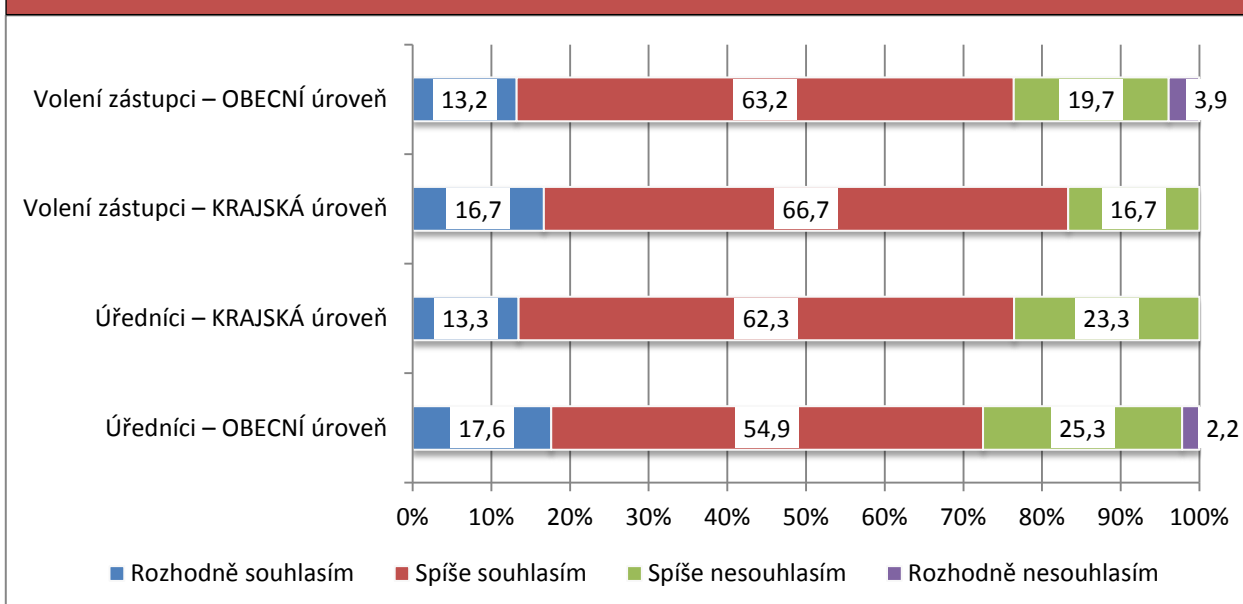
Šesté tvrzení vyjadřovalo názor, že **pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření kariérního řádu učitele**. Také tento návrh, kterého se týkají grafy 35 a 36, má poměrně silnou podporu u ředitelů i učitelů (více jak 65 %), zejména v případě učitelů základních škol (to může souviset s celkově nižší platovou úrovní učitelů základní škol ve srovnání se školami středními). Také zástupci zřizovatelů tento návrh podporují (více než 70 %) s tím, že nejvíce „jistá“ je podpora od volených zástupců zřizovatelů (výrazně silnější podíl odpovědí „rozhodně souhlasím“). Je zřejmé, že respondenti si jsou vědomi spojitosti obou opatření.

GRAFY 33 a 34

Tvrzení: Pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření **profesního profilu učitele.**

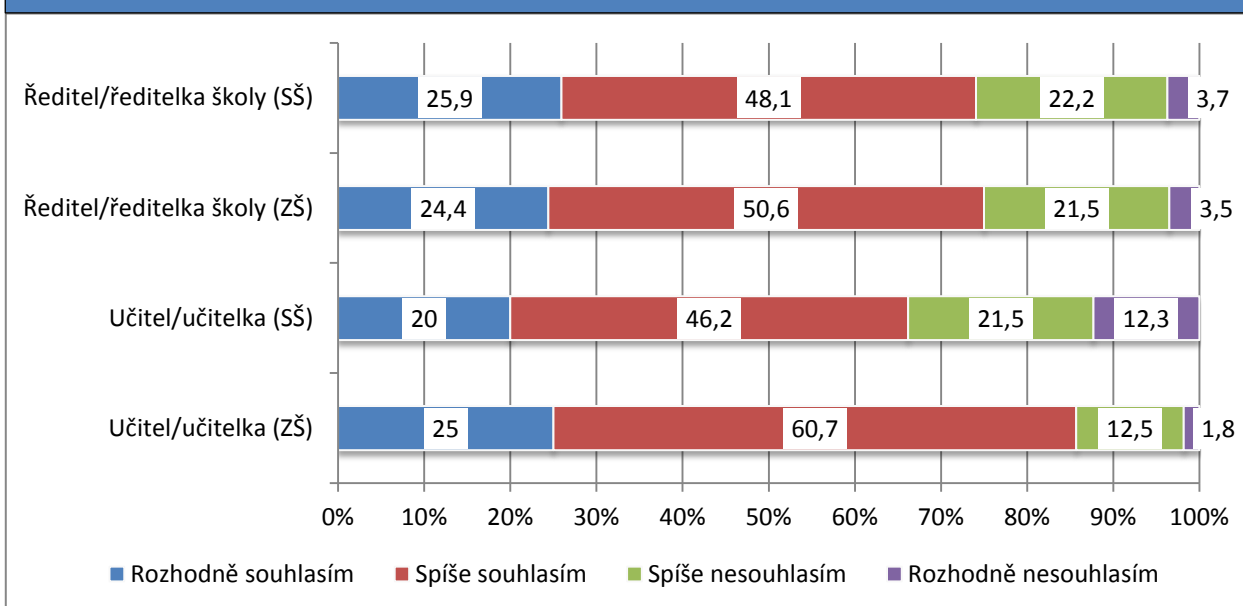

Tvrzení: Pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření **profesního profilu učitele.**

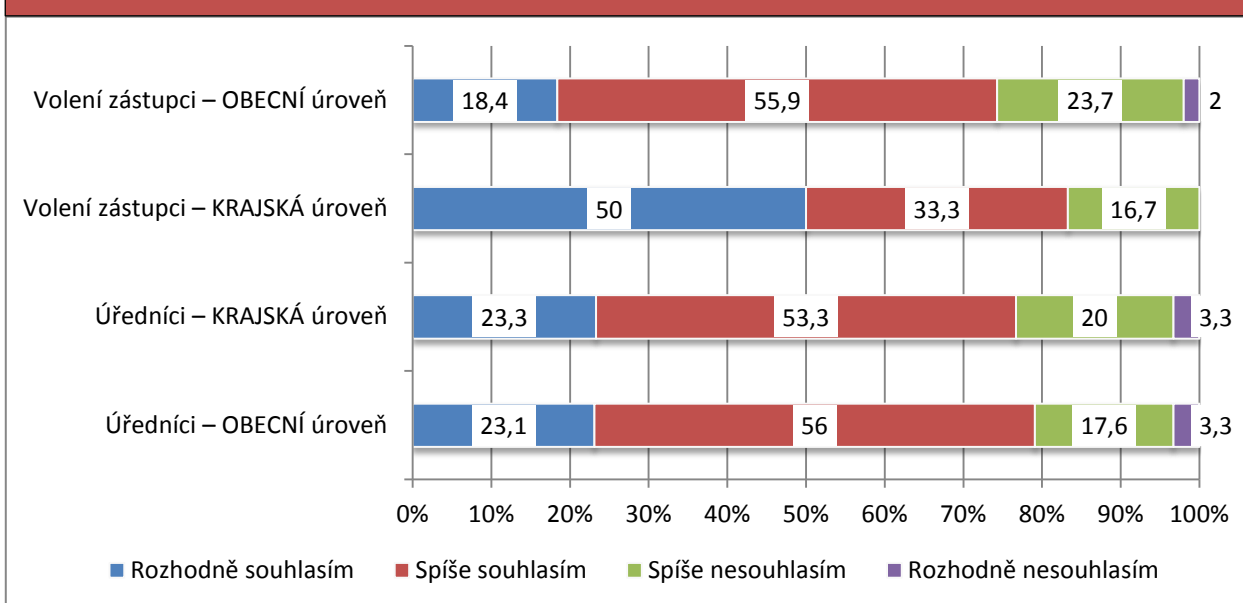

GRAFY 35 a 36

Tvrzení: Pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření kariérního řádu učitele.

Tvrzení: Pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření kariérního řádu učitele.

Konstatováním pro čtvrtou otázku bylo:

(otázka byla určena jen ředitelům a učitelům, zástupcům zřizovatelů nebyla položena)

„Podle OECD není hodnocení žáků v ČR napříč školami srovnatelné a není dostatečně využíváno formativní hodnocení žáků. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?“

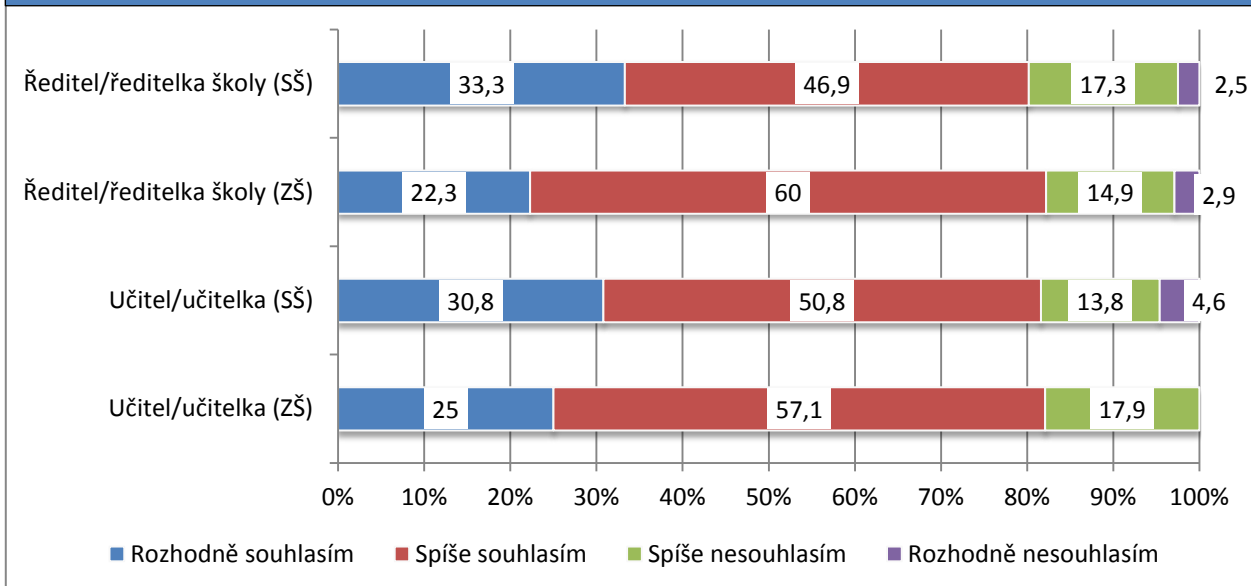
Jak ilustruje graf 37, první tvrzení vyjadřovalo názor, že je třeba zvýšit srovnatelnost hodnocení žáků ve školách (podle OECD se hodnocení liší, známky v jedné škole neodpovídají stejným známkám v jiné škole). Tento návrh má velmi silnou podporu ředitelů i učitelů (téměř 81 %) a zjištění je v souladu s anketním šetřením provedeným na začátcích jednotlivých regionálních seminářů věnovaných problematice monitoringu a evaluace.

Druhé tvrzení vyjadřovalo názor, že je třeba zvýšit využívání tzv. formativního hodnocení (využívání hodnocení jako zpětné vazby umožňující reagovat na vzdělávací potřeby žáků a podporovat další vývoj učení), i když jeho zavádění je náročnější, protože je při něm důraz kladen na komunikaci učitele se žákem a na využití slovního hodnocení na úkor „tradičního“ významu známek.

Více než polovina dotázaných se na tomto shodla, jak je patrné z grafu 38. Výraznější podporu lze pozorovat v případě základních škol oproti školám středním (pohled učitelů). Tuto podporu bude třeba přenést na pedagogické fakulty a do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, aby pro tyto formy a strategie formativního hodnocení byli učitelé připraveni a mohli je mnohem více využívat.

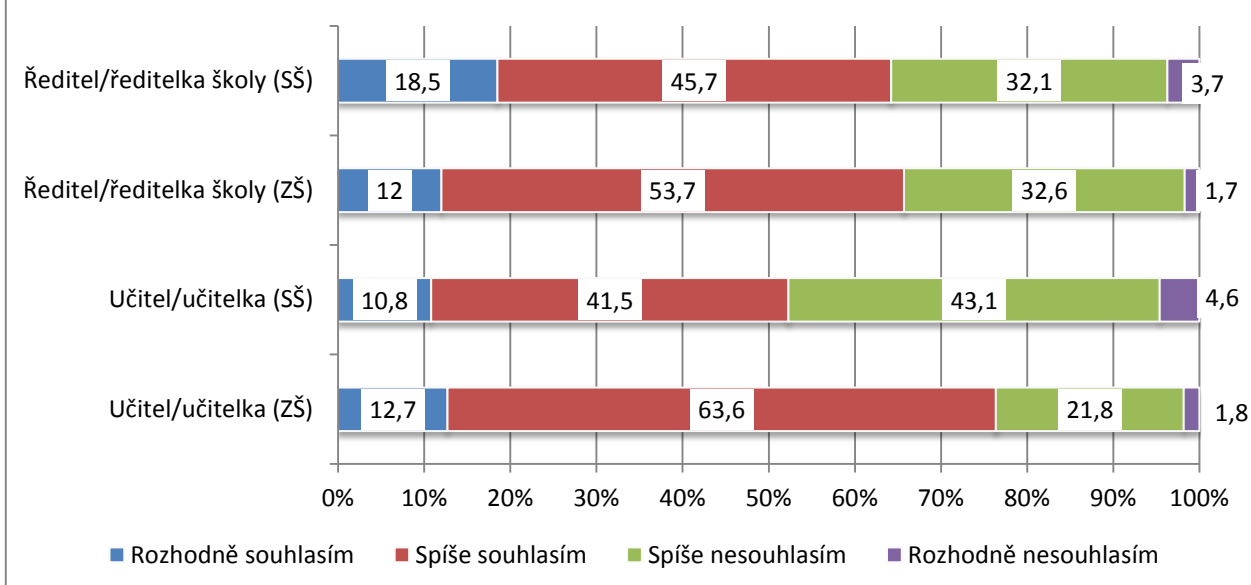
GRAF 37

Tvrzení: Je třeba zvýšit **rovnatelnost hodnocení** žáků ve školách (podle OECD se hodnocení liší, známky v jedné škole neodpovídají stejným známkám v jiné škole).

GRAF 38

Tvrzení: Je třeba zvýšit **využívání tzv. formativního** hodnocení (využívání hodnocení jako zpětné vazby umožňující reagovat na vzdělávací potřeby žáků a podporovat další vývoj učení), i když jeho zavádění je náročnější, protože je při něm důraz kladen na komunikaci učitele se žákem a na využití slovního hodnocení na úkor „tradičního“ významu známek.

4. Závěry

Kvantitativní šetření potřeb aktérů přineslo důležitá zjištění o potřebách a očekáváních jednotlivých aktérů v oblasti evaluace a monitoringu v ČR.

I přes dílčí rozdíly u některých odpovědí lze obecně konstatovat velkou shodu u jednotlivých aktérů v obou skupinách respondentů, tedy u zástupců pedagogické veřejnosti i zástupců zřizovatelů. Dokonce je možné konstatovat i to, že se zásadně nelišily ani odpovědi mezi oběma skupinami aktérů.

Z odpovědí na otázky týkající se hodnocení školy jednoznačně vyplývá přesvědčení všech aktérů o tom, že pro hodnocení školy má zřizovatel dostatek informací i odborných kapacit k tomu, aby mohl posoudit kvalitu fungování školy po stránce ekonomické. Pro hodnocení školy v oblasti pedagogických procesů a výsledků vzdělávání podle více jak poloviny tázaných zřizovatel nemá dostatek informací ani odborných kapacit.

Těmto výsledkům zjištění odpovídá i postoj k otázce metodické pomoci pro jednotlivé oblasti. Obě skupiny aktérů se shodují v tom, že metodickou podporu v oblasti ekonomicko-administrativního fungování školy očekávají od zřizovatele, zatímco metodickou podporu v oblasti pedagogického vedení očekávají od MŠMT a ČŠI.

Obě skupiny aktérů se shodují na tom, že odpovědnost za řízení školy zahrnuje obě role ředitele školy, tedy jak odpovědnost v oblasti manažerského řízení, tak v oblasti pedagogického vedení, a to při zachování povinných vyučovacích hodin. Poměrně významnou odezvu získal návrh, aby uchazeč o funkci ředitele školy již byl absolventem funkčního manažerského studia. Jednoznačně byla odmítnuta možnost, že by ředitel školy nemusel být pedagog.

S velkou podporou u obou skupin respondentů, tedy pedagogické veřejnosti i zřizovatelů, se setkal návrh na vytvoření profesního profilu učitele a kariérního řádu.

Pedagogická veřejnost se shodla na potřebě zvýšení srovnatelnosti hodnocení napříč školami a na potřebě většího využívání formativního hodnocení žáků. To jsou velmi důležité informace pro odpovědné tvůrce vzdělávací politiky, ale také pro práci fakult připravujících učitele. Zejména důraz na srovnatelnost hodnocení je třeba vnímat v širším kontextu doporučení OECD a souvisejících požadavků na formulaci účelu standardizovaných forem hodnocení, které zazněly ve veřejné diskusi.

Přestože se odpovědi obou skupin zásadně nelišily, je možné využít výraznějších rozdílů uvnitř jednotlivých skupin aktérů, které upozorňují na jejich specifické potřeby, a vyvodit z nich závěry pro další využití při práci s výsledky šetření pro tvorbu vzdělávací politiky ČR na jednotlivých úrovních hodnocení. Odchyly v potřebách a postojích učitelů a ředitelů vyplývající z toho, zda jsou jejich školy zřizované obcemi nebo kraji, jsou logické a odpovídají odlišnosti podmínek jejich práce. Stejně tak se projevila odlišnost v podmínkách mezi zástupci zřizovatelů na úrovni obcí a krajů. Přesto tyto odlišnosti nijak nebrání obecnějším závěrům v rámci celé skupiny aktérů.

Výsledky kvantitativního šetření budou využity pro přípravu doporučení změn v systému evaluace a monitoringu v ČR, které budou zveřejněny v únoru 2014 jako výstup projektu Kompetence III aktivity 4.

Zpracovali

Ing. Michaela Šojdrová

PhDr. Josef Basl, Ph.D.

Mgr. Petr Drábek

Vydala Česká školní inspekce

Fráni Šrámka 37, Praha 5

v roce 2013

www.csicr.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zpráva o výsledcích šetření potřeb aktérů

Technická zpráva z šetření

Posouzení systému evaluace a monitoringu v České republice

KOMPETENCE III

Realizace mezinárodních výzkumů v oblasti celoživotního učení a zveřejnění jejich výsledků

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metoda sběru dat

Realizace šetření potřeb aktérů se uskutečnila v období od 17. června do 12. července 2013. Dotazník byl připraven formou elektronického formuláře a respondenti byli osloveni e-mailem. Po deseti dnech od rozeslání byli opakovaně osloveni respondenti, od kterých do té doby nebylo zaznamenáno zodpovězení dotazníku.

Počet respondentů byl zvolen s dostatečnou rezervou tak, aby bylo dosaženo reprezentativnosti šetření.

Návratnost dosáhla v průměru 29 % a v tabulce níže je uvedeno podrobné členění skupin respondentů. Z více jak dvou tisíc oslovených vyplnilo dotazník 696 respondentů.

Tabulka 1: Respondenti

Skupina respondentů	Osloveno	Návratnost (počet)	Návratnost (%)
Ředitelé	535	256	48
Učitelé	1 049	121	12
Zřizovatelé – kraj	175	42	24
Zřizovatelé – obec	638	246	39
Respondenti – neupřesněno	-	31	-
CELKEM	2 397	696	29

Databáze oslovovaných respondentů byla sestavena následujícím způsobem. Kontakty na krajskou úroveň zřizovatelů zahrnovaly všechny relevantní volené osoby: náměstky hejtmánů, radní a zastupitele, případně členy výborů pro oblast výchovy a vzdělávání. Z úředníků pak byli osloveni ředitelé nebo vedoucí odborů či oddělení zaměřených na problematiku vzdělávání.

Respondenti byli vybráni náhodným systematickým výběrem. Pro obecní úroveň zřizovatelů a pro ředitele a učitele byl použit v prvním kroku systematický náhodný výběr okresů (abecední seřazení celkem 77 okresů, výběr každého čtvrtého, získáno 20 okresů). V rámci jednotlivých okresů byly dohledány kontakty na představitele všech obcí, které zřizují základní školu. Do databáze oslovovaných byly ukládány kontakty na starosty a u větších obcí (u obcí s rozšířenou působností) také na úředníky – ředitele nebo vedoucí odborů či oddělení pro školství.

Pro všech 20 okresů byly nejprve dohledány všechny základní a střední školy působící v příslušném okrese. Z nich byl proveden systematický náhodný výběr škol (s ohledem na množství) tak, aby každý okres reprezentovalo 20 základních škol a 10 středních škol. Pro tyto vybrané školy pak v dalším kroku byly dohledány kontakty na ředitele. Kontakty na učitele byly dohledány v těch případech, kde to umožňovaly webové stránky škol.

Varianty dotazníku

V rámci šetření byly použity dvě varianty dotazníku, jedna pro ředitele a učitele a druhá varianta pro zřizovatele. Obě varianty se lišily pouze v několika otázkách. Plné znění obou variant dotazníku je uvedeno na konci tohoto dokumentu.

Dotazník – varianta pro ředitele a učitele ZŠ a SŠ

Celkem tuto variantu dotazníku zodpovědělo 399 účastníků. Ženy tvořily 53 %. Nejčastěji byli mezi respondenty zastoupeni ředitelé základních škol (viz následující tabulka), což koresponduje s tím, kolik bylo v rámci šetření osloveno potenciálních respondentů.

Tabulka 2: Složení respondentů – ředitelé a učitelé

	Počet	%
Učitel/učitelka (ZŠ)	56	14,9
Učitel/učitelka (SŠ)	65	17,2
Ředitel/ředitelka školy (ZŠ)	175	46,4
Ředitel/ředitelka školy (SŠ)	81	21,5

Tabulka 3: Věkové složení respondentů

	%
Méně než 30 let	1,8
30 až 39 let	9,3
40 až 49 let	32,3
50 až 59 let	45,5
60 a více let	11,1

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

Dotazník – varianta pro zřizovatele ZŠ a SŠ (obce a kraje)

Celkem tuto variantu dotazníku zodpovědělo 297 účastníků. Ženy tvořily 41,5 %. Nejčastěji byli mezi respondenty zastoupeni volení zástupci na obecní úrovni (viz následující tabulka), což koresponduje s tím, kolik bylo v rámci šetření osloveno potenciálních respondentů.

Tabulka 4: Složení respondentů – zřizovatelé

	Počet	%
Úředník/úřednice – na úrovni zřizovatele – OBEC	93	32,3
Úředník/úřednice – na úrovni zřizovatele – KRAJ	30	10,4
Volený zástupce/volená zástupkyně – KRAJSKÁ úroveň	12	4,2
Volený zástupce/volená zástupkyně – OBECNÍ úroveň	153	53,1

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použité dotazníky

Dotazník pro ŘEDITELE A UČITELE

Vážená paní, vážený pane,

obracíme se na Vás s prosbou o laskavé zodpovězení otázek týkajících se oblasti monitoringu a evaluace ve vzdělávání. Odpovědi budou zpracovány souhrnně a anonymně. Údajů nebude nijak zneužito, nebudou nikomu nepovolanému předány a budou využity k čistě výzkumným účelům. Na individuální úrovni nebudou zjištění prezentována.

Zpráva OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) Českou republiku upozorňuje na slabá místa a doporučuje možné změny v systému hodnocení tak, aby více napomáhal zlepšování školních výsledků. Vedle názoru zahraničních odborníků je pro nás také velmi důležitý pohled odborné veřejnosti a zřizovatelů škol v České republice, jelikož pohled OECD nemusel vždy zachytit specifické odlišnosti českého vzdělávacího systému a celkový kontext vzdělávání.

1. OECD se domnívá, že zřizovatelům škol v ČR chybí informace o hodnocení škol. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?

(Zvolte v každém řádku jen jednu možnost.)

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
Zřizovatel má všechny potřebné informace , aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti <u>ekonomické a administrativní</u> .	☐	☐	☐	☐
Zřizovatel má všechny potřebné informace , aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti <u>pedagogického procesu</u> (zajištění výuky – pedagogové, dostupné pomůcky) <u>a výsledků vzdělávání</u> .	☐	☐	☐	☐
Zřizovatel má odbornou kapacitu , aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti <u>ekonomické a administrativní</u> .	☐	☐	☐	☐
Zřizovatel má odbornou kapacitu , aby mohl kvalitu fungování školy posoudit v oblasti <u>pedagogického procesu</u> (zajištění výuky – pedagogové, dostupné pomůcky) <u>a výsledků vzdělávání</u> .	☐	☐	☐	☐

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

2. Z pohledu OECD školám (ředitelé a učitelé MŠ, ZŠ, SŠ) chybí metodická podpora a možnost „na někoho“ se obrátit. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?

(Zvolte v každém řádku jen jednu možnost.)

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
Ředitelům škol má v oblasti <u>ekonomického a administrativního fungování</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu zřizovatel – obec/kraj/jiný .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>ekonomického a administrativního fungování</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu MŠMT (přímo) .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>ekonomického a administrativního fungování</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu Česká školní inspekce .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>ekonomického a administrativního fungování</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu jiná instituce zřízená MŠMT .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>pedagogického procesu (metodické materiály, školení)</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu zřizovatel – obec/kraj/jiný .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>pedagogického procesu (metodické materiály, školení)</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu MŠMT (přímo) .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>pedagogického procesu (metodické materiály, školení)</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu Česká školní inspekce .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>pedagogického procesu (metodické materiály, školení)</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu jiná instituce zřízená MŠMT .	☐	☐	☐	☐

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

3. Podle OECD v ČR není dostatečně explicitně jasná role ředitele školy (MŠ, ZŠ, SŠ) a chybí jasná kritéria pro hodnocení učitelů. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?

(Zvolte v každém řádku jen jednu možnost.)

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
Ředitel má být zodpovědný za obojí – ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces. Součástí úvazku ředitele <u>má</u> povinně být výuka.	☐	☐	☐	☐
Ředitel má být zodpovědný za obojí – ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces. Součástí úvazku ředitele <u>nemá</u> povinně být výuka.	☐	☐	☐	☐
Ředitel školy má být zodpovědný pouze za ekonomicko-administrativní fungování školy a nemusí to být vystudovaný pedagog.	☐	☐	☐	☐
Na pozici ředitele školy může nastoupit jen ten, kdo již absolvoval příslušné vzdělání v oblasti školského managementu (v současné době je možné vzdělání zahájit až po nástupu do funkce).	☐	☐	☐	☐
Pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření profesního profilu učitele .	☐	☐	☐	☐
Pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření kariérního řádu učitele .	☐	☐	☐	☐

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

4. Podle OECD v ČR hodnocení žáků napříč školami není srovnatelné a není dostatečně využíváno formativní hodnocení žáků. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?

(Zvolte v každém řádku jen jednu možnost.)

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
Je třeba zvýšit srovnatelnost hodnocení žáků ve školách (podle OECD se hodnocení liší, známky v jedné škole neodpovídají stejným známkám v jiné škole).	☐	☐	☐	☐
Je třeba zvýšit využívání tzv. formativního hodnocení (využívání hodnocení jako zpětné vazby umožňující reagovat na vzdělávací potřeby žáků a podporovat další vývoj učení), i když jeho zavedení je náročnější, protože je při něm důraz kladen na komunikaci učitele se žákem a na využití slovního hodnocení na úkor „tradičního“ významu známek.	☐	☐	☐	☐

5. Jste žena, nebo muž?

- Žena
- Muž

6. Kolik je Vám let?

- Méně než 30 let
- 30 až 39 let
- 40 až 49 let
- 50 až 59 let
- 60 a více let

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

7. Jaká je Vaše převažující role?

(Zvolte jen jednu možnost.)

Učitel/učitelka (ZŠ)	☐
Učitel/učitelka (SŠ)	☐
Ředitel/ředitelka školy (ZŠ)	☐
Ředitel/ředitelka školy (SŠ)	☐
Jiná role	☐

**DĚKUJEME VÁM ZA ZODPOVĚZENÍ OTÁZEK A ZA
SPOLUPRÁCI!**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dotazník pro zřizovatele – kraje a obce

Vážená paní, vážený pane,

obracíme se na Vás s prosbou o laskavé zodpovězení otázek týkajících se oblasti monitoringu a evaluace ve vzdělávání. Odpovědi budou zpracovány souhrnně a anonymně. Údajů nebude nijak zneužito, nebudou nikomu nepovolanému předány a budou využity k čistě výzkumným účelům. Na individuální úrovni nebudou zjištění prezentována.

Zpráva OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) Českou republiku upozorňuje na slabá místa a doporučuje možné změny v systému hodnocení tak, aby více napomáhal zlepšování školních výsledků. Vedle názoru zahraničních odborníků je pro nás také velmi důležitý pohled odborné veřejnosti a zřizovatelů škol v České republice, jelikož pohled OECD nemusel vždy zachytit specifické odlišnosti českého vzdělávacího systému a celkový kontext vzdělávání.

1. OECD se domnívá, že zřizovatelům škol v ČR chybí informace o hodnocení škol. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?

(Zvolte v každém řádku jen jednu možnost.)

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
Jako zřizovatel máme všechny potřebné informace , abychom mohli kvalitu fungování školy posoudit v oblasti <u>ekonomické a administrativní</u> .	☐	☐	☐	☐
Jako zřizovatel máme všechny potřebné informace , abychom mohli kvalitu fungování školy posoudit v oblasti <u>pedagogického procesu</u> (zajištění výuky – pedagogové, dostupné pomůcky) a <u>výsledků vzdělávání</u> .	☐	☐	☐	☐
Jako zřizovatel máme odbornou kapacitu , abychom mohli kvalitu fungování školy posoudit v oblasti <u>ekonomické a administrativní</u> .	☐	☐	☐	☐
Jako zřizovatel máme odbornou kapacitu , abychom mohli kvalitu fungování školy posoudit v oblasti <u>pedagogického procesu</u> (zajištění výuky – pedagogové, dostupné pomůcky) a <u>výsledků vzdělávání</u> .	☐	☐	☐	☐

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

2. Z pohledu OECD školám (ředitelé a učitelé MŠ, ZŠ, SŠ) chybí metodická podpora a možnost „na někoho“ se obrátit. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?

(Zvolte v každém řádku jen jednu možnost.)

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
Ředitelům škol má v oblasti <u>ekonomického a administrativního fungování</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu zřizovatel – obec/kraj/jiný .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>ekonomického a administrativního fungování</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu MŠMT (přímo) .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>ekonomického a administrativního fungování</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu Česká školní inspekce .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>ekonomického a administrativního fungování</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu jiná instituce zřízená MŠMT .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>pedagogického procesu (metodické materiály, školení)</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu zřizovatel – obec/kraj/jiný .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>pedagogického procesu (metodické materiály, školení)</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu MŠMT (přímo) .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>pedagogického procesu (metodické materiály, školení)</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu Česká školní inspekce .	☐	☐	☐	☐
Ředitelům škol má v oblasti <u>pedagogického procesu (metodické materiály, školení)</u> poskytovat klíčovou metodickou podporu jiná instituce zřízená MŠMT .	☐	☐	☐	☐

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

3. Podle OECD v ČR není dostatečně explicitně jasná role ředitele školy (MŠ, ZŠ, SŠ) a chybí jasná kritéria pro hodnocení učitelů. Do jaké míry prosím souhlasíte s následujícími tvrzeními?

(Zvolte v každém řádku jen jednu možnost.)

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
Ředitel má být zodpovědný za obojí – ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces. Součástí úvazku ředitele <u>má</u> povinně být výuka.	☐	☐	☐	☐
Ředitel má být zodpovědný za obojí – ekonomicko-administrativní fungování školy a pedagogický proces. Součástí úvazku ředitele <u>nemá</u> povinně být výuka.	☐	☐	☐	☐
Ředitel školy má být zodpovědný pouze za ekonomicko-administrativní fungování školy a nemusí to být vystudovaný pedagog.	☐	☐	☐	☐
Na pozici ředitele školy může nastoupit jen ten, kdo již absolvoval příslušné vzdělání v oblasti školského managementu (v současné době je možné vzdělání zahájit až po nástupu do funkce).	☐	☐	☐	☐
Pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření profesního profilu učitele .	☐	☐	☐	☐
Pro lepší hodnocení a motivaci učitele napomůže vytvoření kariérního řádu učitele .	☐	☐	☐	☐

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

4. Jste žena, nebo muž?

- Žena
- Muž

5. Jaká je Vaše převažující role?

(Zvolte jen jednu možnost.)

- Úředník/úřednice – na úrovni zřizovatele – OBEC
- Úředník/úřednice – na úrovni zřizovatele – KRAJ
- Volený zástupce/volená zástupkyně – KRAJSKÁ úroveň
- Volený zástupce/volená zástupkyně – OBECNÍ úroveň
- Jiná role

**DĚKUJEME VÁM ZA ZODPOVĚZENÍ OTÁZEK A ZA
SPOLUPRÁCI!**